

La família

M. Dolors Pelegrí i Aixut
Institut Català d'Antropologia

Presentació

Davant les múltiples possibilitats d'elaborar una bibliografia sobre la família i el parentiu, hem optat per fer un recull de les publicacions dedicades a aquesta temàtica en l'àmbit de Catalunya. Es tracta d'un recull general on no hem posat límit ni a la disciplina ni al temps. Hem intentat relacionar d'una manera més o menys extensa tots aquells treballs que tracten dels aspectes socials, econòmics, polítics i particulars relatius al tema de la família a Catalunya. És, per tant, una llista bibliogràfica que aplega treballs procedents de la història, de la demografia, de la sociologia i de l'antropologia, sense menystenir també aportacions d'altres disciplines com la literatura, el dret, etc.

Aquesta bibliografia, doncs, recull obres i articles de diversa índole, a cops força generals i d'altres ben concrets, que ens mostren com a Catalunya, la família ha estat objecte i també subjecte de polítiques, ideologies i pràctiques socials. En la novel·la pairalista i en els escrits dels folkloristes, es va potenciar la visió d'una «família catalana» com un únic sistema d'organització familiar, que prenia la troncalitat com l'única estratègia possible per a la conservació i la reproducció del sistema familiar i patrimonial a Catalunya. Els estudis jurídics del final del segle XIX i l'inici del present, contribuïren a fomentar la creació d'una imatge de la família que serviria per justificar les idees conservadores del moment, i que veien en la casa l'element bàsic de la societat. A partir dels recomptes

generals de la població catalana, la demografia històrica ens proporciona les dades estimades sobre la reproducció social, i especialment, sobre l'estructura i la composició familiar. Altres plantejaments són proposats per la sociologia en el moment de definir canvis socials a partir de la formació de les noves famílies.

La bibliografia, doncs, recull obres procedents de disciplines diverses, però també de diferents metodologies. L'interès per la trajectòria dels llinatges, lligada als costums, a la vida quotidiana i a la mentalitat, ha generat que historiadors i antropòlegs historicosocials, escollissin els registres parroquials, la documentació familiar i els protocols notariais per analitzar demogràficament i qualitativament la vida familiar en el passat. També diversos estudis parteixen de la reconstrucció de genealogies, sovint de les classes privilegiades a l'Antic Règim, o bé significatius per la vinculació a un ofici o a un patrimoni concret, per tal de valorar l'evolució dels aspectes socials, econòmics i polítics. L'antropologia s'ha servit del seu particular mètode de treball de camp, amb estades, entrevistes i històries de vida per aconseguir el seu objectiu, mentre que a partir de l'enquesta sociològica, podem advertir una nova visió social de la família.

Hem presentat, doncs, una perspectiva àmplia i interdisciplinària dels estudis sobre la família i el parentiu. Forçosament, una bibliografia així corre el risc de ser incompleta en

molts apartats. Així i tot, aquesta panoràmica bibliogràfica, és il·lustrativa dels molts camins recorreguts i dels que manca recórrer en la investigació sobre la família a Catalunya. La fecunda literatura que hi ha ens mostra l'existència de sistemes familiars diferents, d'unes regions a unes altres, pel que fa a les particularitats del context socioeconòmic, cultural, demogràfic i jurídic de cadascuna. Estudis més recents en les diverses disciplines esmentades, i en d'altres, ens aporten noves idees sobre l'estructura, la forma i la pluralitat de la família a Catalunya. Malgrat tot, caldrien encara noves línies d'investigació sobre aspectes com les transformacions actuals de la família o de l'habitatge; l'evolució històrica i actual de les formes de residència; les normes de cohabitació en la societat actual; les normes i els conceptes respecte a la sexualitat; les polítiques familiars o la incidència de les relacions de parentiu a la Catalunya del final del segle. Caldria investigar, en definitiva, com es valoren i com s'han transformat les relacions de parentiu. Seria suggerent pensar en aquestes i en d'altres qüestions no esmentades per tal que fossin punt d'atenció en la concepció de futurs projectes d'investigació.

ABADAL, R. *La casa Abadal del Pradell*. Vic: Imprenta Anglada, 1968.

ABELLA ESCUER, J. «Assentaments, cases i edificis a les Valls d'Àneu». A: *I Congrés d'Història de la Família als Pirineus*. Andorra: Centre de Trobada de les Cultures Pirinenques — Comunitat de Treball dels Pirineus, 1992, pàg. 359-375.

ABELLA PONS, J. «La casa com a unitat de producció. La diversitat laboral, canvis i noves perspectives». A: *I Congrés d'Història de la Família als Pirineus*. Andorra: Centre de Trobada de les Cultures Pirinenques — Comunitat de Treball dels Pirineus, 1992, pàg. 377-389.

ABELLA, J.; ABELLA, J. *Casa endins*. Esterrri d'Àneu: Ecomuseus de les Valls d'Àneu, 1993.

ACADÈMIA DE JURISPRUDÈNCIA I LEGISLACIÓ DE CATALUNYA. *Conferències sobre varietats Comarcals del Dret Civil Català*. Barcelona, 1934.

ADAMS, P. *Private and Public Wealth in a Spain Village*. Sussex: University of Sussex, 1971. [Tesi de Doctorat inèdita]

ADAMS, P. «Public and Private Interests in Hogar». A: BAILEY (ed.) *Gifts and Poison*. New York: Schocken Books, 1971.

ADAMS, P. «Hogar». A: BAILEY (ed.) *Debate and Compromise*. Oxford: Basil Blackell, 1973.

ALABART, A.; VICENS, J. «Algunes reflexions sobre l'habitat a Barcelona». *Papers. Revista de Sociologia* (1979), núm. 12, pàg. 139-155.

ALABART, A. [et. al.] *La cohabitación en España. Un estudio en Madrid y Barcelona*. Madrid: Centro de Investigaciones Sociológicas, 1988. [Estudios y encuestas, 8].

ALABART, A. [et.al.] «Els rols en el matrimoni i en la cohabitació: Un estudi a l'àrea de Barcelona». *Papers. Revista de Sociologia* (1988), núm. 30, pàg. 139-157.

- ALBERCH i FUGUERAS, R. [et. al.] *Girona a l'època moderna: demografia i economia*. Girona, 1982.
- ALBERCH i FUGUERAS, R. *Gremis i oficis a Girona: treball i societat a l'època preindustrial*. Girona: Universitat de Girona, 1984. [Història de Girona, 1]
- ALBERCH, R.; CASTELLS, N. *La població de Girona: segles XIV - XX*. Girona: Generalitat de Catalunya-Servei d'Arxius: Patronat Francesc Eiximenis, 1985. [Monografies de l'Institut d'Estudis Gironins, 11].
- ALUJA, M.P. «Registre biològic d'un moviment poblacional recent a algunes valls pirinenques». A: *I Congrés d'Història de la Família als Pirineus*. Andorra: Centre de Trobada de les Cultures Pirinenques-Comunitat de Treball dels Pirineus, 1992, pàg. 47-51.
- ÁLVAREZ, A.; IGLÉSÍAS, D.; SÁNCHEZ, J.A. «El casament gitano: un exemple d'adaptació socio-cultural a Barcelona». *Antropologies* (1993), núm. 5, pàg. 13-20.
- AMADES, J. *El naixement. Costums i creences*. Barcelona: Estampa Neotipia, 1934. [Biblioteca de Tradicions Populars, XXII].
- AMADES, J. *Les esposalles. Costums i creences*. Barcelona: Estampa Neotipia, 1934. [Biblioteca de Tradicions Populars, XXIII].
- AMADES, J. *Folklore a Catalunya. Costums i creences*. Barcelona: Estampa Neotipia, 1969.
- AMADES, J. *La casa*. Barcelona: Arxiu de Tradicions Populars, [Original: Mallorca, 1938], 1982.
- AMELANG, J. «A note on marriage contracts as a source for the social history of early modern Barcelona». *Estudis Històrics i Documents dels Arxius de Protocols [de Barcelona]* (1980), núm. 8, pàg. 237-243.
- AMELANG, J. *La formación de una clase dirigente: Barcelona, 1490-1714*. Barcelona: Ariel, 1986.
- AMELANG, J.; NASH, M. (eds.) *Historia y género: las mujeres en la Europa moderna y contemporánea*. València: Alfons el Magnànim, 1990.
- ANDRÉS, M. *Els grups domèstics a Gerri de la Sal al llarg del segle XX*. 1986. [Mecanografiat].
- ANGLADA, M. *Memòries d'una família pagesa: els Anglada de Fonteta (segles XVII-XVIII)*. La Bisbal de l'Empordà: Ajuntament de La Bisbal de l'Empordà, 1994.
- ANGUERA DE SOJO, O. «Dret especial de la comarca de Vic» A: *Conferències sobre varietats comarcals del Dret Civil Català*. Barcelona: Acadèmia de Jurisprudència i Legislació de Catalunya, 1934, pàg. 273-340.
- ANGUERA, P.; MELICH, J. «Immigració i matrimonis a Reus entre 1700 i 1711. Notes per a una revisió de la història demogràfica». A: *Primer Col·loqui d'Història del Camp de Tarragona, Conca de Barberà i Priorat*. 1980, pàg. 85 - 88.
- ARANGO, J. *Industrialización, transición demográfica y movimientos migratorios en Cataluña y su área de influencia*. Madrid: Universidad Complutense de Madrid, 1982. (Tesi de Doctorat inèdita)
- ARBIZA, I. «La madre soltera frente a la sociedad». *Papers. Revista de Sociologia* (1978), núm. 9, pàg. 173-196.
- ARBÓ, S.J. *Terres de l'Ebre*. Barcelona: Edicions 62, 1980 (1932).
- ARIAS, J.; RODRÍGUEZ, L. *Manual de l'impost sobre successions i donacions*. 2ª ed. Barcelona: Generalitat de Catalunya - Departament de la Presidència, 1988, 1992.
- ARNAU, J.M. *La pubilla del Vallès*. 1865.
- ARNAU, J.M. *La pubilla i els hereus*. 1869.
- ARXIU D'ETNOGRAFIA DE CATALUNYA «Les guies de treball com a eines d'investigació». *Arxiu d'Etnografia de Catalunya*. Tarragona: Facultat de Lletres de Tarragona (1982), núm. 1, pàg. 110-139.
- ASSIER-ANDRIEU, L. *Anthropologie de la coutume dans les Pyrénées catalanes françaises*. París: École Hautes Études Sciences Sociales, 1980. [Tesi de Doctorat inèdita]
- ASSIER-ANDRIEU, L. «Nature, persistence et déperissement de la coutume domestique. La fonction successorale en Capcir et en Cerdagne». *Études Rurales* (1981), núm. 84, p. 7 - 29.
- ASSIER-ANDRIEU, L. *Coutumes et rapports sociaux. Étude anthropologique des communautés paysannes du Capcir*. París: Editions du CNRS, 1981.
- ASSIER-ANDRIEU, L. «Representacions jurídiques i conseqüències sociològiques del model domèstic als Pirineus». *Quaderns de l'Institut Català d'Antropologia* (1984), núm. 5, pàg. 9 - 27.
- ASSIER-ANDRIEU, L. «Le Play et la famille souche des Pyrénées. Politique, juriscisme et science sociale». *Annales E.S.C.* (1984), núm. 3, pàg. 495 - 514.
- ASSIER-ANDRIEU, L. «L'esperit de la maison pyrénéenne». A: *Los Pirineos. Estudios de Antropología Social e Historia. Coloquio Hispano-Francés*. Madrid: Universidad Complutense, 1986, pàg. 96-109.
- ASSIER-ANDRIEU, L. «Argumentos de la transición en los Pirineos de la Catalunya francesa». *Revista Internacional de Ciencias Sociales* (1987), núm. 114, pàg. 17 - 38.
- ASSIER-ANDRIEU, L. *Le Peuple et la Loi: anthropologie historique des droits paysans en Catalogne française*. París: Librairie Générale de droit et de jurisprudence, 1987.
- ATIENZA, I. «Las mujeres nobles: clase dominante, grupo dominado. Familia y orden social en el Antiguo Régimen». A: *Ordenamiento jurídico*.
- AUNOS i PÉREZ, A. *El derecho catalán en el siglo XIII*. Barcelona: Helios, 1926.
- AURELL, M. *Les noces du comte. Mariage et pouvoir en Catalogne (785 - 1213)*. París: Publications de la Sorbonne, 1995.
- BALARI i JOVANY, J. *Orígenes històrics de Catalunya*. Barcelona: Hijos de J. Jepsús, 1899.
- BARBERO, A. «La integració social de los 'hispani' del Pirineo oriental al reino carolingio». A: GARCÍA BELLIDO, A. [et. al.] *Conflictos y estructuras sociales en la Hispania Antigua*. Madrid: Akal, 1986, pàg. 151-166. [Historia Antigua, 95]
- BARENYS, M.P. *Residencias de ancianos. Análisis Sociológico*. Barcelona: Fundació Caixa de Pensions, 1991.
- BARENYS, M. P. «Las residencias de ancianos y su significado sociológico». *Papers. Revista de Sociologia* (1992), núm. 40, pàg. 121-135.
- BARRAL VIÑALS, I. «La protecció del cònjuge supervivent en relació al règim econòmic conjugal de separació de béns». A: *I Congrés d'Història de la Família als Pirineus*. Andorra: Centre de Trobada de les Cultures Pirinenques-Comunitat de Treball dels Pirineus, 1992, pàg. 267 - 272.
- BARRAL VIÑALS, I. *La compra-venda amb pacte de supervivència*. Barcelona: Fundació Jaume Callís, 1992.
- BARRAL VIÑALS, I. «Conseqüències del desús dels capítols matrimonials». *Revista de Catalunya* (1992), núm. 61, pàg. 61-71.
- BARRERA, A. *Niveles de identidad y estructura social en el campesinado de la 'Catalunya Vella'*. Madrid: Universidad Complutense, 1980. [Tesi de Llicenciatura inèdita]
- BARRERA, A. *La dialéctica de la identidad en Cataluña. Un estudio de antropología social*. Madrid: Centro de Investigaciones Sociológicas, 1985.
- BARRERA, A. «Primogenitura

- y herencia en la 'Catalunya Vella'. Norma ideal y práctica actual». A: *Los Pirineos. Estudios de Antropología Social e Historia*. Coloquio Hispano-Francés. Madrid: Universidad Complutense, 1986, pàg. 177-216.
- BARRERA, A. «Unigenitura y familia troncal». A: COMAS D'ARGEMIR, D.; GONZÁLEZ ECHEVARRIA, A. (eds.): *Familia y relaciones de parentesco. Estudios desde la antropología social*. València: Generalitat Valenciana, 1990, pàg. 13-20.
- BARRERA, A. *Casa, herencia y familia en la Cataluña rural*. Madrid: Alianza Editorial, 1990.
- BARRERA, A. «Sucesión unipersonal y familia troncal en la 'Catalunya Vella'» (con algunas reflexiones comparativas). *Revista de Antropología Social* (1991), núm. 0, pàg. 179-204.
- BARRERA, A. «Sucesión unipersonal y familia troncal en Cataluña y en el norte de la Península Ibérica (análisis comparativo)». A: *I Congrés d'Història de la Família als Pirineus*. Andorra: Centre de Trobada de les Cultures Pirinenques-Comunitat de Treball dels Pirineus, 1992, pàg. 345-358.
- BAS VIDAL, J. *Dret de família català*. Barcelona: Cap Roig, 1987.
- BAS VIDAL, J. *Els cognoms catalans i la seva història*. Barcelona: Cap Roig, 1988.
- BASTIER, J. «Le testament en Catalogne du IXème au XIIème siècle: une survivance wisigothique». *Revue historique du droit français et étranger* (1973), núm. 51, pàg. 373-417.
- BATLLE, C. «Una família barcelonesa: los Destorrent». *Anuario de Estudios Medievales* (1964), núm. 1, pàg. 471-488.
- BATLLE, C. «Notas sobre la familia Llobera, mercaderes barceloneses del siglo xv». *Anuario de Estudios Medievales* (1969), núm. 6, pàg. 535-552.
- BATLLE, C.; BUSQUETA, J. J. «Las familias de la alta burguesía en el municipio de Barcelona (siglo XIII)». *Anuario de Estudios Medievales* (1986), núm. 16, pàg. 81-92.
- BATLLE, C.; BUSQUETS, A.; NAVARRO, J. «Aproximació a l'estudi d'una família barcelonina als segles XIII i XIV: Els Grony». *Anuario de Estudios Medievales* (1989), pàg. 285-301.
- BECAT, J. «La casa a Catalunya i a Andorra: model operatiu, idealització o opció política?». A: *I Congrés d'Història de la Família als Pirineus*. Andorra: Centre de Trobada de les Cultures Pirinenques-Comunitat de Treball dels Pirineus, 1992, pàg. 115-126.
- BELTRAN, O.; ESTRADA, F.; ROIGÉ, X. *Casa i família a la Val d'Aran*. 1981, 6 vols. [Mecanoscrit]
- BELTRAN, O.; CONTRERAS, J. «L'enquesta tecnològica com a estratègia d'investigació». *L'Avenç* (1988), núm. 111, pàg. 10-14.
- BELTRAN, O.; ESTRADA, F.; ROIGÉ, X. «Casa i família a la Val d'Aran: metodologia d'una recerca amb objectius museogràfics». A: *Curs d'estiu d'Estudis Pirinencs*. La Seu d'Urgell: Caixa d'Estalvis de Catalunya, 1991, pàg. 171-197.
- BELTRAN i COSTA, O. «Estratègies domèstiques y posibilidades adaptativas del trabajo en una explotación salinera». A: PRAT, J. [et. al.] (eds.) *Antropología de los Pueblos de España*. Madrid: Taurus Universitaria, 1991.
- BELTRAN i COSTA, O. «Organització comunal i producció domèstica a l'Aran. 1990». A: *I Congrés d'Història de la Família als Pirineus*. Andorra: Centre de Trobada de les Cultures Pirinenques - Comunitat de Treball dels Pirineus, 1992, pàg. 399-408.
- BELTRAN, O.; ROIGÉ, X.; ESTRADA, F. «El museu i la recerca. Una investigació sobre la casa i la família des del Museu dera Val d'Aran». *Revista d'Etologia de Catalunya* (1992), núm. 2, pàg. 141-147.
- BELTRAN, O.; ESTRADA, F.; ROIGÉ, X. «El museu i la recerca. Un projecte d'investigació sobre la casa i la família des del Museu dera Val d'Aran». A: *I Jornades sobre el patrimoni etnològic a les terres de Ponent i l'Alt Pirineu*. Lleida: Associació Catalana del Patrimoni Etnològic - Universitat de Lleida, 1993, pàg. 35-50.
- BELTRAN i COSTA, O. «El substrat material de la vida domèstica. Casa i organització comunitària». A: COMAS, D.; SOULET, J.F. (eds.) *La família als Pirineus*. Andorra la Vella: Govern d'Andorra, 1993, pàg. 76-92.
- BELTRAN i COSTA, O. *Es aranesi. Adaptació a l'entorn i organització social al Pirineu Central*. Barcelona: Universitat de Barcelona, 1994. (Tesi de Doctorat inèdita)
- BENCOMO MORA, C.E. *La familia Milans. Comercio y nobleza en la Cataluña del siglo xvii*. Barcelona: Universitat de Barcelona, 1983. [Tesi de Llicenciatura inèdita]
- BENCOMO, C.; IBÁÑEZ, D.; LÓPEZ, F. «Demografia i reconstrucció de famílies a la parròquia de Sant Pere de Rubí al segle XVIII». *Manuscrits. Revista d'Història Moderna* (1992), núm. 10, pàg. 287-312.
- BENET i CLARÀ, A. «L'origen de les famílies Cervelló, Castellvell i Castellet». *Acta històrica et Archaeologica Medioevalia* (1983), núm. 4, pàg. 69-86.
- BENET i CLARÀ, A. *La família Gurb-Queralt (956-1276)*. Manresa, 1994.
- BENSCH, S. *Barcelona and its rulers (1096-1291)*. Cambridge: Cambridge University Press, 1995. [Cambridge Studies in Medieval Life and Thought Fourth Series, 26]
- BERTRAN i MUSITU, J. *El derecho especial del Valle de Arán*. Barcelona: Tipografía de José Espasa, 1901.
- BERTRAN, P. «Per a un diplomata d'Ermengol VII (1154 - 1184). Els ordes militars al comtat d'Urgell». *Ilerda* (1984), núm. 45, pàg. 147-174.
- BERTRANA, P. *Entre la terra i els núvols: l'hereu*. 2ª ed. Barcelona: Llibreria Catalònia, 1933.
- BESTARD i CAMPS, J. «Household structures and organization of the matrimonial domain». *Critique of Anthropology*, vol. 10, (1990), núm. 2-3, pàg. 121-138.
- BESTARD i CAMPS, J. «La estrechez del lugar. Reflexiones en torno a las estrategias matrimoniales cercanas». A: CHACÓN, F.; HERNÁNDEZ, J. *Poder, familia y consanguinidad en la España del Antiguo Régimen*. Barcelona: Anthropos, 1992, pàg. 107-156.
- BESTARD i CAMPS, J. «The Modernity of Tradition. Household in Contemporary Catalan Kinship». A: *L'Europe des Familles: Parenté et Perpétuation Familiale*. Poitiers: June, 1994.
- BESTARD i CAMPS, J. «Law, Tradition and the Making of the Catalan Family». *Critique of Anthropology*, vol. 15, (1995), núm. 3, pàg. 249-263.
- BETRAN, J. L. «Família i mort en una petita comunitat rural (segles XVI al XVIII)». A: *Aproximació a la Història de Rubí*. Rubí: Ajuntament de Rubí, 1986, pàg. 145-166.
- BOADAS, J. «Població, ramaderia, conreus, rendiments i accés a la terra al Pla de Girona». *Quaderns de la Selva* (1984), núm. 1.
- BOIX, E. «Conflictivitat i ruptura en el matrimoni». *Papers. Revista de Sociologia* (1979), núm. 12, pàg. 183-206.
- BOIX, E. [et. al.] *Formularis de dret matrimonial*. Barcelona: Generalitat de Catalunya - Departament de Justícia, 1991.
- BOLÓS i MASCLANS, J. «El paisatge i la societat a l'edat mitjana: el poble, el mas i el pagès». *Revista de Catalunya* (1994), núm. 84, pàg. 35-50.

- BOLÓS i MASCLANS, J. *El mas, el pagès i el senyor*. Barcelona: Curial, 1994.
- BONNASSIE, P. «Une famille de la campagne barcelonaise et ses activités économiques aux alentours de l'An Mil». *Annales du Midi* (1964), núm. 76, pàg. 261-297.
- BONNASSIE, P. *Catalunya mil anys enrera: creixement econòmic i adveniment del feudalisme a Catalunya, de mitjan segle X al final del segle XI*. Barcelona: Edicions 62, 1979 [vol.I: Economia i societat pre-feudal] — 1981 [vol.II: Economia i societat feudal]. [Estudis i documents, 31-32]
- BONET, G. «Histoire d'une famille roussillonnaise: les Bonet de Baryuls dels Aspres». *Annales du Midi* (1993), núm. 204, pàg. 547-564.
- BORDERIAS, C. «Estratègies familiars i trajectòries socials femenines». A: *La joventut a Catalunya al segle XX*. Barcelona: Diputació de Barcelona, vol. 1, 1987, pàg. 437-446.
- BORONAT, A.; ROVIRA, S. J. «Els habitatges de les classes populars altafullenques (segles XVIII i XIX)». *Estudis Altafullencs* (1984), núm. 8, pàg. 53-90.
- BORRELL i SOLER., A. *Dret civil vigent a Catalunya*. 5 vols. Barcelona: Mancomunitat de Catalunya — Oficina d'Estudis Jurídics, 1923.
- BOSCH DE LA TRINXERIA, C. *Records d'un excursionista*. Barcelona: Impremta La Renaixença, 1877.
- BOSCH DE LA TRINXERIA, C. *L'hereu Noradell*. Barcelona: Impremta La Renaixença, 1889.
- BOSCH DE LA TRINXERIA, C. *L'hereu subirà*. Barcelona: La Il·lustració Catalana, 1891.
- BOSCH PORTELL, M. *Casa Caries: evolució socio-econòmica d'una família d'hisendats gironins a la primera meitat del segle XIX*. Barcelona: Universitat de Barcelona, 1993. (Tesi de Doctorat inèdita)
- BRETÓN, F. *Étude monographique de la masia catalana (plaine de Vic-Montseny). Introduction à l'étude de l'habitat et du système de parenté*. Paris: Université de Nanterre, 1972.
- BRETÓN, F.; BARRUTI, L. *Família i parentiu*. Barcelona: Dopesa, 1978.
- BRETÓN, F. *Maisons et communautés dans la vieille Catalogne. Continuités et transformations sociales en Osona (Espagne)*. Paris: École Hautes Études Sciences Sociales, 1981.
- BRETÓN, V. «¿De campesino a agricultor? La pequeña producción familiar en el marco del desarrollo capitalista». *Noticario de Historia Agraria* (1993), núm. 5, pàg. 127-160.
- BROCÀ, G. M. *Instituciones del derecho civil catalán*. Barcelona: Impremta Barcelonesa, 1880.
- BROCÀ, G. M. *Historia del derecho de Cataluña especialmente del civil y exposición de las instituciones del derecho civil del mismo territorio en relación con el código civil de España y la jurisprudencia*. Barcelona: Herederos de Juan Gili, 1918 [reed. Generalitat de Catalunya, 1985]
- BURGOS, J. «Gremio, familia artesana y propiedad. Libreros e impresores en la Barcelona del siglo XVIII». A: [Actes] *Historia de la Familia. Una nueva perspectiva sobre la sociedad Europea*. Murcia, 1994.
- BUSQUETS RELATS, A. M.ª *Contribució a l'estudi de la família burgesa catalana del segle XII a través del grup familiar dels Banyeres*. Barcelona: Universitat de Barcelona. [Tesi de Llicenciatura inèdita]
- BUXÓ, M. J. «Procesos de cambio y regresión en formas apelativas: un modelo analítico en Cataluña». *Ethnica* (1973), núm. 5, pàg. 15-60.
- BUXÓ, M. J. *Madres y niños en la historia de España*. Barcelona: Planeta, 1989.
- CABRÉ, A.; DOMINGO, A. *El tipo de unión como paradigma de los cambios en los roles. Matrimonio y cohabitación*. Barcelona: Universitat Autònoma de Barcelona — Centre d'Estudis Demogràfics, (s.d.). [Papers de Demografia, 26]
- CABRÉ, A. *¿Es compatible la protección de la familia con la liberación de la mujer?*. Barcelona: Universitat Autònoma de Barcelona — Centre d'Estudis Demogràfics, (s.d.). [Papers de Demografia, 39]
- CABRÉ, A.; PUJADAS, I. «La població de Catalunya». *Reconocimiento Territorial de Cataluña. Centro de Estudios y Planificación*. Barcelona: Generalitat de Catalunya — Ministerio de Urbanismo y Obras Públicas, vol. 6, 7 i 22, 1981.
- CABRÉ, A.; PUJADAS, I. *La fecunditat en Catalunya desde 1922: anàlisis y perspectivas*. Barcelona: Universitat Autònoma de Barcelona — Centre d'Estudis Demogràfics, 1987. (Papers de Demografia, 20).
- CABRÉ, A.; PUJADAS, I. «La població de Catalunya en el segle XX». A: SUDRIÀ, C. (dir.) *Història Econòmica de la Catalunya Contemporània*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1988.
- CABRÉ, A. «La cohabitación en España. Un estudio en Madrid y Barcelona». A: *Colección Estudios y Encuestas*. Madrid: Centro de Investigaciones Sociológicas, 1988, núm. 8.
- CABRÉ, A. *La reproducció de les generacions catalanes (1856 — 1960)*. Barcelona: Universitat Autònoma de Barcelona, 1989. (Tesi de Doctorat inèdita)
- CABRÉ, A.; TORRENTS, A. «La elevada nupcialidad como posible desencadenante de la transición demográfica en Cataluña» [Actes] *Segundo Congreso de la Asociación de Demografía Histórica*. Alacant, 1990, pàg. 754-783.
- CABRÉ, A. «Volverán tórtolas y golondrinas». A: GARRIDO MEDINA, L.; GIL CALVO, E. *Estrategias familiares*. Madrid: Alianza Editorial, 1993.
- CABRÉ, A. «Tensions immunitats en els mercats matrimonials». A: NADAL OLLER, J. *El món cap a on anem*. Barcelona: Eumo, 1994.
- CABRÉ, A. «Suport de les famílies que es formen». A: *Pla integral de suport a les famílies*. Actes de presentació. Barcelona: Generalitat de Catalunya — Departament de Benestar Social, 1994, pàg. 19-33.
- CABRÉ, A. «Informe sobre la família en España». A: ALBERDI ALONSO, I. Madrid: Ministerio de Asuntos Sociales. (en premsa)
- CACHINERO, B. «La evolución de la nupcialidad en España (1887 — 1975)». *Revista Española de Investigaciones Sociológicas* (1982), núm. 20, pàg. 81-99.
- CÀNOVES, G.; GARCÍA RAMÓN, M.D. «The Role of Women on the Family Farm; the Case of Catalonia». *Sociología Ruralis*, vol. XXVIII (1988), núm. 4, pàg. 263-270.
- CÀNOVES, G. «La actividad de la mujer en la explotación agraria familiar: una primera aproximación en las comarcas de Osona y Gironès». *Documents d'Anàlisi Geogràfica* (1989), núm. 14, pàg. 73-88.
- CAMMANY, R. (dir.) *Les dones catalanes a la família del 2000*. Barcelona: Generalitat de Catalunya — Institut Català de la Dona, 1994.
- CAMPS, E. «Migracions i cicle familiar a Sabadell al segle XIX». *Arraona*, vol. III, (1989), núm. 5, pàg. 9-20.
- CAMPS, E. *Migraciones internas y formación del mercado de trabajo en la Catalunya industrial en el siglo XIX*. Firenze: Instituto Universitario Europeo, 1990. [Tesi de Doctorat inèdita]
- CAMPS, E. «Els nivells de benestar al final del segle XIX. Ingrés i cicle de formació de les famílies a Sabadell (1890)». *Recerques* (1991), núm. 24, pàg. 7-22.
- CAMPS, E.; PÉREZ FUENTES, P. (eds.) «Las economías familiares desde una perspectiva histórica». *Boletín de la Asocia-*

- ción de *Demografía Histórica* vol. XII (1994), núm. 2-3.
- CAMPS i ARBOIX, J. *La propiedad de la tierra y su función social*. Barcelona: Bosch, 1953.
- CAMPS i ARBOIX, J. *Historia del derecho catalán moderno*. Barcelona: Bosch, 1958.
- CAMPS i ARBOIX, J. *La masia catalana. Historia, arquitectura, sociologia*. Barcelona: Aedos, 1959.
- CAMPS i ARBOIX, J. *La modernitat del Dret Català*. Barcelona: Bosch, 1962.
- CAMPS i ARBOIX, J. *Les cases pairals catalanes*. Barcelona: Destino, 1965.
- CAMPS i ARBOIX, J. *Història de l'agricultura catalana*. Barcelona: Taber, 1969.
- CANALS, J. *L'hereu a Catalunya: una institució en crisi?*. Barcelona: Aedos, 1985.
- CÀNOVES, G.; GARCÍA RAMÓN, M.D.; SOLSONA, M. «Mujeres agricultoras, esposas agricultoras: un trabajo invisible en las explotaciones familiares». *Revista de Estudios Agro-sociales* (1989), núm. 147, pàg. 45-76.
- CÀNOVES VALIENTE, G. «Familia i treball de la dona a l'agricultura: El cas d'Osona i Baix Empordà». *Treballs de Geografia* (1992), núm. 44, pàg. 23-37.
- CÀNOVES VALIENTE, G. «Estructura familiar i treball de la dona a l'agricultura: el cas d'Osona i el Baix Empordà». *Documents d'Anàlisi Geogràfica* (1995), núm. 26, pàg. 53-71.
- CÀRITAS DIOCESANA DE BARCELONA. *Un aspecte de la marginació a casa nostra: Els beneficiaris del FAS*. Barcelona: Càritas Diocesana de Barcelona, 1982.
- CARRAFA, A.; FLUVIÀ, A. *El solar catalán, valenciano y balear*. San Sebastián, 1968-1970.
- CARRASCO, C. «El treball domèstic i la reproducció social». *Documents d'Anàlisi Geogràfica* (1995), núm. 26, pàg. 73-81.
- CASAL BATALLER, J. *L'emancipació familiar dels joves*. 1993. [Manuscrit].
- CASALS COLLDECARRERA, M. «La protecció dels creditors i els béns a nom de la dona». *Quaderns de ciències socials* (1984), núm. 6, pàg. 103-117.
- CASANOVAS, A. [et. al.] *Comentari a la Modificació de la Compilació en matèria de relacions patrimonials entre cònjuges*. Barcelona: Generalitat de Catalunya-Departament de Justícia, 1995.
- CASEY, J. [et. al.] *La familia en la España mediterránea, siglos XV-XIX*. Barcelona: Crítica, 1987.
- CASEY, J. «El concepte de la família en l'Antic Règim». *L'espai viscut. Col·loqui Internacional d'Història Local* (1989), pàg. 207-224.
- CASTAN RANCH, A. «Nobleza y poder en la Cataluña de la época moderna: una aproximación biográfica al primer marqués de Castellorrius (1651 — 1710)». *Pedralbes. Revista d'Història Moderna*, vol. II, (1993), núm. 13, pàg. 263-272. [Actes del Tercer Congrés d'Història Moderna de Catalunya: Les Institucions Catalanes (segles xv-xviii)]
- CASTELLS, N. «L'estructura familiar de la població gironina el 1631». *Estudi General* (1982), núm. 2, pàg. 107-164.
- CASTELLS, N. «La immigració vers la ciutat de Girona (1473 — 1576): el cas de la comarca de la Selva». *Quaderns de La Selva* (1983), núm. 1.
- CASTELLS, N. «La família a la Girona dels segles xvi i xvii». *L'Avenç* (1983), núm. 66, pàg. 56-61.
- CASTELLS, N. «Els moviments migratoris en la Catalunya Moderna: el cas de la immigració vers la ciutat de Girona». A: *Pedralbes. Revista d'Història Moderna*, vol. I, (1984), núm. 8, pàg. 133-140. [Actes del Primer Congrés d'Història Moderna de Catalunya: Catalunya a l'època de Carles III].
- CASTRO, J. «Successions». A: [Simposi] *Dret Civil de Catalunya. XXV anys de Compilació*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament de Justícia — Direcció General del Dret i d'Entitats Jurídiques, 1989, pàg. 319-321.
- CATÀ DE LA TORRE, R.M. «Exposición razonada y crítica de costumbres jurídicas del Principado de Cataluña o de alguna de sus principales comarcas. Las capitulaciones matrimoniales». *Revista Jurídica de Catalunya* (1915), pàg. 339-411.
- CATALÀ, V. *Drames rurals*. 2ª ed. Barcelona: Edicions 62, 1910.1986. (Les millors obres de la literatura catalana, 83)
- CATALÀ, V. *Ombrivoles*. 2ª ed. Barcelona: L'Avenç, 1904.1910.
- CATALÀ, V. *Cayres vius*. Barcelona: Joventut, 1907.
- CELAYA IBARRA, A. «El régimen jurídico de la familia en las regiones pirenaicas». A: *I Congrés d'Història de la Família als Pirineus*. Andorra: Centre de Trobada de les Cultures Pirinenques — Comunitat de Treball dels Pirineus, 1992, pàg. 253-259.
- CENTRE DE TROBADA DE LES CULTURES PIRINENQUES — COMUNITAT DE TREBALL DELS PIRINEUS. [Actes] *I Congrés d'Història de la Família als Pirineus*. Andorra, 1992.
- CENTRO DE INVESTIGACIONES SOCIOLOGICAS. *Estudios y encuestas. Permanencia y cambio en la familia española*. (1990), núm. 18.
- CHAVES, C. *Trajectòria vital i segregació ocupacional de les dones a Terrassa: un estudi qualitatiu*. Terrassa: Ajuntament de Terrassa, 1994.
- CODINA, J. *El delta del Llobregat i Barcelona. Gèneres i formes de vida dels segles xvi al xx*. 1971.
- CODINA, J. «La immigració francesa al Delta del Llobregat 1400 — 1700». *XXV Assemblea Intercomarcal d'Estudiosos*. El Prat, 1980.
- CODINA, J. «Un projecte nacional urgent: l'estudi de l'abast de la immigració francesa a Catalunya durant l'Edat Moderna». *Revista de Catalunya* (1992), núm. 59, pàg. 46-55.
- COLOM, M. «Inquisició i descendents de conversos: el cas dels Berards (s. XVI)». A: MOLL, I. (Ed.) *III Jornades d'Estudis Històrics Locals: La vida quotidiana dins la perspectiva històrica*. Palma de Mallorca: Institut d'Estudis Balearics, 1985, pàg. 197-203.
- COLOMAR ALBAJAR, Mª A. *Genealogias de familias nobles catalanas: los Pinós*. Barcelona: Universitat de Barcelona. [Tesi de Llicenciatura inèdita]
- COLOQUIO HISPANO-FRANCÉS. *Los Pirineos. Estudios de antropología social e historia*. Madrid: Publicaciones de la Universidad Complutense, 1986.
- COMAS D'ARGEMIR, D. «El cicle de vida familiar: Condició social i imatges culturals sobre les dones». A: NASH, M. (ed.) *Més enllà del silenci. Les dones a la història de Catalunya*. Barcelona: Generalitat de Catalunya — Comissió Interdepartamental de la Promoció de la Dona, 1988, pàg. 265-282.
- COMAS D'ARGEMIR, D. «Household, family, and social stratification: inheritance and labor strategies in a Catalan village (nineteenth and twentieth centuries)». *Journal of Family History* vol. XIII (1988), núm. 1, pàg. 143-163.
- COMAS D'ARGEMIR, D. [et. al.] «Emigración, etnicidad y redes de parentesco en un barrio de Tarragona». A: CUCÓ, J.; PUJADAS, J.J. (eds.) *Estudios de Antropología Urbana*. València: Alfons el Magnànim, 1990.
- COMAS D'ARGEMIR, D. [et. al.] *Vides de dona. Treball, família i sociabilitat entre les dones de classes populars (1900-1960)*. Barcelona: Fundació Serveis de Cultura Popular — Alta Fulla, 1990.
- COMAS D'ARGEMIR, D. [et.

- al.] «Sistema familiar y redes de parentesco en contextos urbanos: conflictos y solidaridades», A: COMAS D'ARGEMIR, D.; GONZALEZ ECHEVARRIA, A. *Familia y relaciones de parentesco. Estudios desde la antropología social*. València: Generalitat Valenciana, 1990, pàg. 103-116.
- COMAS, D.; GONZÁLEZ, A. (eds.) *Familia y relaciones de parentesco. Estudios desde la antropología social*. València: Generalitat de València -- Institut Valencià de la Dona, 1990.
- COMAS, D.; PUJADAS, J.J. «Familias migrantes: reproducción de la identidad y del sentimiento de pertenencia». *Papers. Revista de Sociologia* (1991), núm. 36, pàg. 33 - 56.
- COMAS D'ARGEMIR, D. «Els canvis recents del sistema familiar als pirineus: les pautes de matrimoni i de solteria». A: *I Congrés d'Història de la Família als Pirineus*. Andorra: Centre de Trobada de les Cultures Pirinenques -- Comunitat de Treball dels Pirineus, 1992, pàg. 101-107.
- COMAS D'ARGEMIR, D. «Noves formes de família». *Revista del Centre d'Investigació, Formació i Assessorament*. Cerdanyola del Vallès: Patronat Flor de Mag-Diputació de Barcelona (1993), pàg. 25-31.
- COMAS, D.; SOULET, J.F. *La família als Pirineus. Aspectes jurídics, socials i culturals de la vida familiar: continuïtats i canvis*. Andorra: Govern d'Andorra, 1993.
- COMAS D'ARGEMIR, D. «Vida privada i relacions socials: la condició de les dones en el món rural». A: *La dona en el món rural. Situació i perspectives*. Barcelona: Institut Català de la Dona, 1994, pàg. 57-69. [Opinió, 1]
- COMAS, D.; PUJADAS, J.J. «Les fluctuations symboliques de la frontière: pratiques quotidiennes et identités en Cerdagne». A: *Pays Pyrénéens et pouvoirs centraux. xviè - xxè siècles*. Foix. [En premsa]
- COMELLES, J. M. [et. al.] «Oposición estructural en el medio urbano: asociaciones informales de parentesco y transtornos psiquiátricos en una enferma gitana». *Ethnica* (1975), núm. 10, pàg. 31-45.
- COMES, P. «Enfermedad y muerte en el familismo rural». *Ethnica* (1972), núm. 3, pàg. 29-52.
- CONDÓ i SANBEAT, J. «Tradicions i costums de la Vall d'Aran». *Butlletí del Centre Excursionista de Catalunya* (1896), núm. 23, pàg. 227-233.
- CONGOST, R. «La família Safort, el Comte de Santa Coloma i la revolució liberal». *Recerques* (1989), núm. 22, pàg. 83-94.
- CONGOST, R. «La verdadera història de l'hereu Bertrana». A: PONCE, S.; FERRER, L. (coord.) *Família i canvi social a la Catalunya contemporània*. Vic: Eumo, 1994, pàg. 193-224.
- CONTRERAS, J. «Algunos aspectos de las crisis de las explotaciones campesinas familiares en Cataluña». *Quaderns Agraris* (1982), núm. 2, pàg. 19-30.
- CONTRERAS, J. «La crisi della riproduzione della impresa agriole di tipo familiare in aree marginali della Catalogna». A: *La Centralità Mediterranea. Atti del convegno Famiglia rurale e nuovi modelli di sviluppo per le aree interne mediterranee*. Troia: Fondazione IMMI, 1982, pàg. 253-270.
- CONTRERAS, J.; BESTARD, J. «Estratègies matrimonials i cicle domèstic». A: MOLL, I. (ed.) *III Jornades d'Estudis Històrics Locals. La vida quotidiana dins la perspectiva històrica*. Palma de Mallorca: Institut d'Estudis Baleàrics, 1985.
- CONTRERAS, J. [et. al.] «La invenció de la família catalana». *L'Avenç* (1989), núm. 132, pàg. 15-53.
- CONTRERAS, J. «Célibat et stratégies paysannes en Espagne». *Études Rurales* (1989), núm. 113-114, pàg. 101-106.
- CONTRERAS, J. «Los grupos domésticos: estrategias de producción y de reproducción». A: PRAT, J. [et. al.] (eds.) *Antropología de los pueblos de España*. Madrid: Taurus, 1991, pàg. 343-380.
- CONTRERAS, J. «Estratificación social y relaciones de poder». A: PRAT, J. [et. al.] [eds.] *Antropología de los pueblos de España*. Madrid: Taurus, 1991, pàg. 499-519.
- CONTRERAS, J. «Estructuras familiares y sistemas de herencia como estrategias de reproducción en las sociedades campesinas de España». *Familia y Sociedad* (1995), núm. 3, pàg. 69-94.
- CORBELLA, A. *Manual de Derecho Catalán*. Reus: Imprenta de la Viuda de Vidiella y Pablo Casas, 1906.
- CORTIADA, M. *Decisiones cancelari et Savi Reggi Senatus Cataloniae*.
- COSTA, J. *Derecho consuetudinario y economía popular de España*. 2 vols. Zaragoza: Consejo Superior de Investigaciones Científicas, 1981.
- CRUANYES, A.; POU, J. «Elementos de tradición romana i de l'Alta Edat Mitjana en la casa rural catalana del Pirineu». A: *I Congrés d'Història de la Família als Pirineus*. Andorra: Centre de Trobada de les Cultures Pirinenques -- Comunitat de Treball dels Pirineus, 1992, pàg. 419-422.
- CUADRADA, C. *El Maresme medieval: les jurisdiccions baronals de Mataró i Sant Vicenç / Vilassar (hàbitat, economia i societat. Segles X-XIV)*. Mataró: Caixa d'Estalvis Laietana, 1988.
- CUCÓ, J. «Familia, ideología y amistad en Cataluña y el País valenciano». *Anales de la fundación Joaquín Costa* (1992), núm. 9, pàg. 109-122.
- CUVILLIER, J.P. «La population catalane au XIVè siècle. Comportements sociaux et niveaux de vie d'après les actes privés». *Mélanges de la Casa de Velázquez*, vol. V (1969), pàg. 159-187.
- CUVILLIER, J.P. «Famille et société en Méditerranée occidentale chrétienne: analyse comparative des modèles sicilien et catalan: constats d'un médiéviste». *Mélanges de la Casa de Velázquez*, vol. XV (1979), p. 187-205.
- DAVILA, J. «La empresa mercantil individual en la sucesion hereditaria». *Anales de la Academia Matritense del Notariado* (1946), núm. 3, pàg. 573-594.
- DAVIS, J. «La división de las unidades domésticas, la dispersión de la propiedad y de las personas». A: *Antropología de las sociedades mediterráneas*. Barcelona: Anagrama, 1983, pàg. 177-196.
- DEL CAMPO, S. *La evolución de la familia española en el siglo xx*. Madrid, 1982.
- DE LA FUENTE, P. *Los heredamientos capitulares en Cataluña*. Madrid: Real Academia de Ciencias Morales y Políticas, 1921.
- DELGADO PÉREZ, M. *Las pautas de nupcialidad en España y sus diferencias regionales*. Madrid: Instituto de Demografía, 1991.
- DIPUTACIÓ DE BARCELONA. *Assistència parròquia i planificació familiar per una xarxa funcional única*. Barcelona: Servei de Sanitat, 1986.
- DOMINGO, A.; GARCÍA, M.; LLONCH, M. *Juventut i emancipació a la ciutat de Barcelona: família, parella i habitatge*. Barcelona: Universitat Autònoma de Barcelona -- Centre d'Estudis Demogràfics, 1989. [Papers de Demografia, 36]
- DOMINGO, A.; LÓPEZ, L.; ROTLLANT, E. *La fecunditat extramatrimonial en el marc de les transformacions familiars*. Barcelona: Universitat Autònoma de Barcelona -- Centre d'Estudis Demogràfics, 1991. [Papers de Demografia, 54]
- DOMINGO, A.; MIRET, P.; TREVIÑO, R. *La nupcialidad en Cataluña para los períodos*

- 1976-1980 y 1981-1985. Barcelona, (s.d.). [Papers de Demografia, 66]
- DOMINGO, M.; FERRÚS, J.; RODRÍGUEZ SOLANO, M.R. «L'habitat dispers en la Catalunya Nova: un problema metodològic». *Comentaris d'Antropologia Cultural* (1981), núm. 3, pàg. 3-18.
- DUPLAA, C. «Les dones i el pensament conservador català contemporani». A: NASH, M. (ed.) *Més enllà del silenci: les dones a la història de Catalunya*. Barcelona: Generalitat de Catalunya — Comissió Interdepartamental de Promoció de la Dona, 1988, pàg. 173-189.
- DURAN i BAS, M. *Memoria acerca de las instituciones del Derecho Civil de Cataluña*. Barcelona: Casa de la Caritat, 1883.
- EGEA FERNÁNDEZ, J. «Els heretaments a Catalunya». *Quaderns de Ciències Socials* (1984), núm. 6, pàg. 119-135.
- ESTRADA i BONELL, F. *Casa, matrimoni i herència al Pla d'Urgell*. Barcelona: Universitat de Barcelona, 1986. [Tesi de Llicenciatura inèdita]
- ESTRADA i BONELL, F. «Els folkloristes i la família catalana». *L'Avenç* (1989), núm. 132, pàg. 22-27.
- ESTRADA i BONELL, F. «El matrimoni al Pla d'Urgell». A: COMAS D'ARGEMIR, D.; GONZALEZ, A. (eds.) *Família y relaciones de parentesco. Estudios desde la antropología social*. València: Generalitat Valenciana, 1990, pàg. 145-154.
- ESTRADA i BONELL, F. *La casa aranesa. Arquitectura i espai domèstic*. Barcelona: Centre de Documentació i Recerca de la Cultura Tradicional i Popular de la Generalitat de Catalunya, 1990. [Inèdit]
- ESTRADA i BONELL, F. «Els rituals de matrimoni a la Val d'Aran: una aproximació al seu estudi des de la perspectiva de la reproducció social». A: *I Congrés d'Història de la Família als Pirineus*. Andorra: Centre de Trobada de les Cultures Pirinenques — Comunitat de Treball dels Pirineus, 1992, pàg. 435 — 442.
- ESTRADA i BONELL, F. «De pagesa a casada amb un pagès. El rol de la dona en les relacions dins la casa al Pla d'Urgell». A: ROIGÉ, X. (coord.) *Perspectivas en el estudio del parentesco y la familia. VI Congreso de Antropología*. Santa Cruz de Tenerife: FFAA — Asociación Canaria de Antropología, 1993, pàg. 303 — 315.
- ESTRADA, F.; ROIGÉ, X.; BELTRAN, O. *Entre l'amor i l'interès. El procés matrimonial a la Val d'Aran*. Tremp: Garsineu Edicions, 1993.
- ESTRADA i BONELL, F. «La casa al Pla d'Urgell. Transformacions socio-econòmiques i canvis en els models familiars (1850 — 1950)». A: PONCE, S.; FERRER, L. (eds.) *Família i canvi social a la Catalunya contemporània*. Vic: Eumo, 1994, pàg. 95-122.
- ESTRADA i BONELL, F. «De 'pagesa' a casada amb un pagès. La dona en les relacions dins la casa al Pla d'Urgell». A: VEGA, E.; BRU, J. *La dona en el món rural. Situació i perspectives*. Barcelona: Generalitat de Catalunya — Institut Català de la Dona, 1994, pàg. 71-81. [Opinió, 1]
- ESTRADA i BONELL, F. *Viure junts però no barrejats. Casa i residència al Pla d'Urgell (segles XIX i XX)*. Barcelona: Departament d'Antropologia Social de la Universitat de Barcelona, 1995.
- ESTRADA i BONELL, F. *La casa al Pla d'Urgell: Transformacions socio-econòmiques i canvis en els models culturals*. Barcelona: Universitat de Barcelona, 1995. (Tesi de Doctorat inèdita)
- FARGAS, M.A. «Les estratègies familiars dels emigrants del Pirineu francès a Barcelona, 1540-1620. Matrimoni i parentiu» A: *I Congrés d'Història de la Família als Pirineus*. Andorra: Centre de Trobada de les Cultures Pirinenques — Comunitat de Treball dels Pirineus, 1982, pàg. 163 — 173.
- FARGAS, M.A. «Poder i xarxes matrimonials (1599 — 1621): aproximació envers una distribució de les àrees de domini. Familiars a Barcelona». *Pedralbes. Revista d'Història Moderna* (1992), núm. 12, pàg. 95-126.
- FARGAS, M.A. «Història del poder i estructures familiars de la classe dominant a la Catalunya moderna». *Pedralbes. Revista d'Història Moderna*, vol. II (1993), núm. 13, pàg. 243-248. [Actes del Tercer Congrés d'Història Moderna de Catalunya: Les Institucions Catalanes (segles XV-XVIII)]
- FARGAS, M. A. «Parentesco y poder en la formación del estado moderno: Cataluña, siglo XVI». A: [ACTES] *Historia de la Familia. Una nueva perspectiva sobre la Sociedad Europea*. Múrcia, 1994.
- FAUS i CONDOMINES, J. «Els capítols matrimonials a la comarca de Guissona (Catalunya segriana)». *Revista Jurídica de Catalunya* (1907), pàg. 201, 287, 313, 379 i 601 ss.
- FEIXA, C. *Cultures juvenils, hegemonia i transició social. Una història oral de la joventut a Lleida*. Lleida: Estudi General de Lleida — Universitat de Barcelona, 1990. [Tesi de Doctorat inèdita]
- FEIXA, C. «Ballar sota el franquisme». *Acàcia* (1990), núm. 1.
- FEIXA, C. *La ciutat llunyana*. Lleida: Diario La Mañana, 1992.
- FEIXA, C. «Joventut, sexualitat i ciutat. Una història polifònica (1940 — 1990)». A: ROIGÉ, X. (ed.) *Sexualitat: antropologia i història*. Lleida: Publicacions de la Universitat de Lleida. [En premsa]
- FERNÁNDEZ, R. «La burguesia barcelonesa en el siglo XVIII: la família Glòria». A: TEDDE, P. (ed.) *La economía española al final del Antiguo Régimen*. Madrid: Alianza Editorial, 1982, pàg. 3-131.
- FERNÁNDEZ DE LARRINOVA, K. «En torno a los conceptos de casa, familia y valle: sentido y significado del término tradición en el ámbito pirenaico (un acercamiento desde la antropología)». A: *I Congrés d'Història de la família als Pirineus*. Andorra: Centre de Trobada de les Cultures Pirinenques — Comunitat de Treball dels Pirineus, 1992, pàg. 443-448.
- FERNÁNDEZ TRABAL, J. «Formació del patrimoni rural de la família Bell-lloc de Girona». *L'Avenç* (1986), núm. 94, pàg. 42-47.
- FERRER, A.; MUIÑOS, M.J. «Comportaments socials i mentalitat a través dels testaments». *Universitas Tarracensis* (1985), núm. 7, pàg. 105-125.
- FERRER, M.T. «Resultat de l'estudi de la fecunditat a una parròquia catalana: Sant Feliu de Llobregat». *Manuscrits* (1985), núm. 2, pàg. 129-144.
- FERRER ALÒS, L. «Genealogia de la família Soler i March. Aspectes socio-econòmics». *Miscel·lània d'Estudis Bagençs* (1982), núm. 2, pàg. 31-52.
- FERRER ALÒS, L. «Pagesia i sistema de transmissió de béns al Bages en el segle XVIII». *Pedralbes. Revista d'Història Moderna*, vol. I (1984), núm. 8, pàg. 361-370. [Actes del Primer Congrés d'Història Moderna de Catalunya: Catalunya a l'època de Carles III]
- FERRER ALÒS, L. «Casament i reproducció social. L'exemple de la burgesia de Manresa en el segle XVIII». A: MOLL, I. (ed.) *La vida quotidiana dins la perspectiva històrica. III Jornades d'Estudis Històrics Locals*. Palma de Mallorca: Institut d'Estudis Balearics, 1985, pàg. 63-71.
- FERRER ALÒS, L. *Aproximació a l'estructura agrària a la comarca de Bages en el segle XVIII i primera meitat del segle XIX*. Barcelona: Universitat de Barcelona, 1985. [Tesi de Doctorat inèdita]

- FERRER ALÒS, L. «Familia i Església en la pagesia benestant catalana (segles XVIII-XIX): el cas del mas Vila del Soler d'Artes». A: [ACTES] II Col·loqui d'Història Agrària. Barcelona, 1986.
- FERRER ALÒS, L. *Pagesos, rabassaires i industrials a la Catalunya central (segles XVIII i XIX)*. Montserrat: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1987.
- FERRER ALÒS, L. [et. al.] «Edat de casament i celibat definitiu a la Catalunya central (1803-1807)». A: *Coloquio Hispano-Luso-Italiano de Demografia Històrica*. Barcelona, 1987.
- FERRER ALÒS, L. «Familia i indústria tèxtil en un poble de la vall del Llobregat. Navarres 1936». A: *L'activitat industrial a la Catalunya interior*, 1989, pàg. 133-163. [Miscel·lània d'Estudis Bagencs, 6]
- FERRER ALÒS, L. «Familia y grupos sociales en Cataluña en los siglos XVIII y XIX». A: CHACÓN, F.; HERNÁNDEZ FRANCO, F.; PEÑAFIEL, A. *Familia, grupos sociales y mujer en España (siglos XVI-XIX)*. Murcia: Universidad de Murcia, 1991, pàg. 119-137.
- FERRER ALÒS, L. «Familia, Iglesia y matrimonio en el campesinado acomodado catalán (s. XVII-XIX)». *Boletín de la Asociación de Demografía Histórica*, vol. IX, 1991, núm. 1, pàg. 27-63.
- FERRER ALÒS, L. *Vinya, fil·loxera, propietat i demografia a la Catalunya Central*. Manresa: Centre d'Estudis del Bages, 1992.
- FERRER ALÒS, L. «Estrategias familiares y formas jurídicas de transmisión de la propiedad y el estatus social». A: *Boletín de la Asociación de Demografía Histórica*, vol. X, 1992, núm. 3, pàg. 9-14.
- FERRER ALÒS, L. [et. al.] «Edat de casament i celibat definitiu a la Catalunya Central (1803-1807)». *Manuscripts. Revista d'Història Moderna* (1992), núm. 10, pàg. 259-286.
- FERRER ALÒS, L. «Fratelli al celibato, sorelle al matrimonio. La parte dei cadetti nella riproduzione sociale dei gruppi agiati in Catalogna (secoli XVIII-XIX)». *Quaderni Storici*, vol. XXVIII (1993), núm. 83, pàg. 527-554.
- FERRER ALÒS, L. «Notas sobre la familia y el trabajo de las mujeres en la Catalunya central (siglos XVIII-XX)». A: CAMPS, E.; PÉREZ FUENTES, P. (eds.) *Los economías familiares desde una perspectiva histórica. Boletín de la Asociación de Demografía Histórica*. Bilbao: Beitia - Ediciones de Historia, vol. XII, 1994, núm. 2/3, pàg. 199-231.
- FERRER ALÒS, L. «L'ús de la família per la burgesia de la Catalunya central». A: PONCE, S.; FERRER, L. (coord.) *Família i canvi social a la Catalunya contemporània*. Vic: Eumo, 1994, pàg. 15-43.
- FERRER ALÒS, L. «Notas sobre el uso de la familia y la reproducción social». *Boletín de la Asociación de la Demografía Histórica*, vol. XIII, 1995, núm. 1, pàg. 11-27.
- FERRER ALÒS, L. *Familia y ciudadanos honrados. Las estrategias de adaptación de la pequeña nobleza catalana (siglos XVIII-XIX)*. [En premsa]
- FERRER RIBA, J. «Les successions». A: [Simposi] *Dret Civil de Catalunya. XXV anys de Compilació*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament de Justícia - Direcció General del Dret i d'Entitats Jurídiques, 1989, pàg. 265-268.
- FERRÚS i BATISTE, J. *La casa pagesa ascocenca. 1940 - 1970. Descripció etnogràfica, anàlisi antropològica*. Tarragona: Centre d'Estudis Comarcals de la Ribera d'Ebre, 1985.
- FERRÚS i BATISTE, J. *La casa Cavaller d'Ascó. Casa Pairal versus empresa capitalista. Una aproximació etnohistòrica*.
- FERRÚS i BATISTE, J. «Reproducción del grupo doméstico y de la explotación agrícola familiar a partir de un proceso de industrialización rural». *Arxius d'Etnografia de Catalunya* (1988), núm. 6, pàg. 123-134.
- FIGA FAURA, L. «La lligitima en el Dret català». *Quaderns de Ciències Socials* (1984), núm. 6, pàg. 179-195.
- FINE, A. «La famille souche pyrénéenne au XIXe siècle: quelques réflexions de méthode». *Annales* (1977), núm. 32, pàg. 478-487.
- FIGUEIRA, D.; BARNADAS, N.; GRANÉ, T. *La familia catalana en el Antiguo Régimen*. Barcelona: Universitat Autònoma de Barcelona, (inèdit), 1985.
- FLAQUER, L. «Per una sociologia de la família a Catalunya». *Papers. Revista de Sociologia* (1979), núm. 12, pàg. 171-182.
- FLAQUER, L. «Familia i societat en una poble de la Garrotxa». *Comentaris d'Antropologia Cultural* (1979), núm. 1, pàg. 16-19.
- FLAQUER, L. *Alguns aspectes sociològics de la privacitat*. Barcelona: Universitat Autònoma de Barcelona, 1981. (Tesi de Doctorat inèdita)
- FLAQUER, L. *De la vida privada*. Barcelona: Edicions 62, 1982.
- FLAQUER, L.; CONTE, E. «Propostes per a una millor explotació de les dades padronals dels municipis de Catalunya». *Papers. Revista de Sociologia* (1983), núm. 20, pàg. 199-227.
- FLAQUER, L. «Evaluación crítica de las distintas metodologías para el estudio de las familias troncales campesinas». A: SEVILLA GUZMÁN, E. (ed.) *Sobre agricultores y campesinos. Estudios de sociología rural en España*. Madrid: Servicio de Publicaciones Agrarias, 1984, pàg. 253-272.
- FLAQUER, L. «Tres concepciones de la privacidad». *Sistema* (1984), núm. 58, pàg. 31-44.
- FLAQUER, L. «Family, residence and industrialisation in northern Catalonia: legal and social aspects». *Sociologia Ruralis*, vol. XVI (1986), núm. 3-4, pàg. 268-284.
- FLAQUER, L. «Privatización o desprivatización: Contribuciones recientes a la sociología de la familia». *Papers. Revista de Sociologia* (1986), núm. 27, pàg. 157-172.
- FLAQUER, L.; SOLER, J. *Permanencia y cambio en la familia española*. Madrid: Centro de Investigaciones Sociológicas, 1990. [Estudios y encuestas, 18]
- FLAQUER, L. [et. al.] «Aspectes demogràfics i característiques familiars i relacionals». A: *Informe General de l'Enquesta de la Regió Metropolitana de Barcelona 1990: Condicions de vida i hàbits de la població*. Barcelona: Institut d'Estudis Metropolitans, vol. I, 1992.
- FLAQUER, L. *La pareja como 'arquitecto de la familia'*. Barcelona: 1992. (inèdit)
- FLAQUER, L. «Familia i canvi social en una vila de la Catalunya Vella». *Papers. Revista de Sociologia* (1995), núm. 45, pàg. 7-23.
- FLAQUER, L.; SOLSONA, M. «La situació de la família a Barcelona». *Barcelona Societat* (1995), núm. 3, pàg. 12-37.
- FOLCH, L. «Suport a les famílies en situació de risc social». A: *Pla integral de suport a les famílies. Actes de presentació*. Barcelona: Generalitat de Catalunya - Departament de Benestar Social, 1994, pàg. 34 - 48.
- FONOLLOSA, M.C. [et. al.] *Anàlisi de les famílies comercials i manufacturades manresanes (1790-1820)*. Barcelona: Univesitat de Barcelona, 1986.
- FONT i HOMS, P. «Sant Pere de Terrassa: estructures familiars d'un nucli rural al segle XVII». *Pedraibes. Revista d'Història Moderna*, vol. I (1984), núm. 8, pàg. 141-150. [Actes del Primer Congrés d'Història Moderna de Catalunya. Catalunya a l'època de Carles III]
- FONT i RIUS, J.M. *La ordenación paccionada del régimen*

- matrimonial de bienes en el derecho medieval hispánico. Madrid, 1954.
- FONT i VINYALS, R. «Derechos del usufructo y del propietario en una herencia de la que forma parte un establecimiento industrial o mercantil». *Revista General de Legislación y Jurisprudencia* (1895), núm. 87, pàg. 142-152.
- FONTANELLA, J. P. *De pactis nuptialis sive capitulis matrimonialis tractatus*. 1612.
- FONTANELLA, J.P. *Tractat dels Pactes Nupcials, o Capítols Matrimonials, que escrigué J.P. Fontanella*. Estudi i notes de F. Maspons i Angalsell. Barcelona: Ibèrica, 1916.
- FONTANELLES, J. P. *Dels capítols nupcials a Catalunya*. 1617.
- FORNS DE LA RIVERA, C. «El ejercicio de la tutela por parte de las mujeres de las familias de ciudadanos de Barcelona, siglos XIII-XIV». A: [Actes] *Historia de la Familia. Una nueva perspectiva sobre la Sociedad Europea*. Murcia, 1994.
- FORNS, J.; BENEDICHO, J. *L'evolució de la població d'Almenar de 1652 a 1733*. Barcelona: Universitat Autònoma de Barcelona, 1977. [Inèdit]
- FUENTE PERTEGAZ, P. de la *Los heredamientos capitulares en Cataluña. Memoria premiada por la Real Academia de Ciencias Morales y Políticas en el vigésimo concurso especial sobre Derecho Consuetudinario correspondiente al año 1917*. Madrid: DCEP, 1917.
- GACTO, E. «El grupo familiar de la Edad Moderna en los territorios del Mediterráneo hispánico: una visión jurídica». A: *La familia en la España Mediterránea (siglos XV-XIX)*. Barcelona, 1987, pàg. 47.
- GARCÍA, H. «El exovar o exovar». *Boletín de la Sociedad Castellonense de Cultura* (1922), núm. 3, pàg. 237-238.
- GARCÍA, H. «El 'creix'». *Boletín de la Sociedad Castellonense de Cultura* (1924), núm. 5, pàg. 388-389.
- GARCÍA, H. «De los bienes de la mujer». *Boletín de la Sociedad Castellonense de Cultura* (1924), núm. 5, pàg. 324-326.
- GARCÍA, H. «La hipoteca dotal». *Boletín de la Sociedad Castellonense de Cultura* (1934), núm. 15, pàg. 1-6.
- GARCÍA, J. «El incumplimiento de las promesas de matrimonio». *Anuario de historia del derecho español*. Vol. 23 (1953), pàg. 611-642.
- GARCÍA ANDREU, P. [et al.] «Comportamientos demográficos en torno a la fecundidad en la Abrera del siglo XVII». A: [Actes] *Primer Congrés d'Història Moderna de Catalunya*, 1984, vol. I, pàg. 101-109.
- GARCÍA CÀRCEL, R. «La ricerca sobre la família catalana de l'Antic Règim». *L'Avenç* (1983), núm. 66, pàg. 48-55.
- GARCÍA CÀRCEL, R. «El fracaso matrimonial en la Catalunya del Antiguo Régimen». A: *Amours légitimes, amours illégitimes en Espagne (XVII-XVIII siècle)*. París: Publications de la Sorbonne, 1985, pàg. 121-132.
- GARCÍA CÀRCEL, R. «La familia y la muerte». A: *Història de Catalunya. Siglos XVI-XVII*. Barcelona, 1985.
- GARCÍA MORO, C.; TOJA, D. I.; BERTRANPETIT, J. «Análisis de la movilidad matrimonial en el Pallars Sobirà (1918-1974)». *Trabajos de Antropología*, núm. 20, pàg. 221-237.
- GARCÍA CHECA, A. «Presupuestos ideológicos del catolicismo social en torno a la familia». A: *I Congrés d'Història de la Família als Pirineus*. Andorra: Centre de Trobada de les Cultures Pirinenques-Comunitat de Treball dels Pirineus, 1982, pàg. 175-178.
- GARCÍA RAMÓN, M.D.; CÀNOVES, G. «El papel de la mujer en la explotación agraria familiar en Cataluña». *El Campo* (1988), núm. 107, pàg. 54-58.
- GARCÍA RAMÓN, M.D. [et al.] «Explotación agraria familiar y trabajo de la mujer: estudio comparativo entre Andalucía, Cataluña y Galicia». A: LUNA, L.G. (ed.) *Mujeres y Sociedad: nuevos enfoques teóricos y metodológicos*. Barcelona: Universitat de Barcelona, 1991.
- GARI, B. *El linaje de los Castellvell en los siglos XI y XII*. Barcelona, 1985.
- GARRABOU, R.; SERRA, E. «Els estudis d'història agrària a Catalunya». A: *Ir Col·loqui d'Història Agrària*. València: Institut Alfons el Magnànim, 1978.
- GARRIGA NOGUÉS, S.G. «El testamento sacramental en la diócesis de Gerona». *Revista Jurídica de Catalunya* (1965), núm. 4, pàg. 999-1007.
- GASCÓN, C. «El divorci a Barcelona, 1932-1938». A: *Congrés. De la Casa a la Fàbrica*. Barcelona: CIHD-Universitat de Barcelona, 1986.
- GELI, J.; ANGLADA, M. A. (eds.) *Sebastià Casanovas i Canut. Memòries d'un pagès del segle XVIII*. Barcelona: Curial, 1978.
- GENERALITAT DE CATALUNYA. *Manual bàsic de planificació de la família*. Barcelona: Secretaria General Tècnica del Departament de Sanitat i Seguretat Social, 1983. [Quaderns de Salut, 10]
- GENERALITAT DE CATALUNYA. *L'assistència als ancians en la comunitat*. Barcelona: Departament de Sanitat i Seguretat Social, 1984. [Instruments de Prospecció de Serveis Socials, 11]
- GENERALITAT DE CATALUNYA. *Compilación del Derecho Civil de Cataluña*. Barcelona: Departament de Justícia, 1985.
- GENERALITAT DE CATALUNYA. [SIMPOSI]. *Dret Civil de Catalunya. XXV anys de compilació*. Barcelona: Departament de Justícia-Direcció General del Dret i d'Entitats Jurídiques, 1989.
- GENERALITAT DE CATALUNYA. *Documents Jurídics de la Història de Catalunya*. Barcelona: Departament de Justícia, 1991.
- GENERALITAT DE CATALUNYA. *Pla integral de suport a les famílies*. Barcelona: Departament de Benestar Social, 1993.
- GENERALITAT DE CATALUNYA. *Els processos en els jutjats de família*. Barcelona: Generalitat de Catalunya - Consejo General del Poder Judicial, 1993.
- GENERALITAT DE CATALUNYA. *Avis, pares i néts. Present i futur de les relacions intergeneracionals*. Barcelona: Departament de Benestar Social, 1994. (El nou paper de la gent gran en la Catalunya del 2000, 5).
- GENERALITAT DE CATALUNYA. *Els de casa: Com viure junts? Família i convivència*. Barcelona: Departament de Benestar Social, 1994. [El nou paper de la gent gran en la Catalunya del 2000, 6].
- GENERALITAT DE CATALUNYA. *Cens de població. 1991. Estructures familiars de la població. Dades comarcals i municipals*. Vol. 17. Barcelona: Institut d'Estadística de Catalunya, 1994.
- GENERALITAT DE CATALUNYA. *Pla integral de suport a les famílies. Actes de presentació*. Barcelona: Departament de Benestar Social, 1994.
- GENERALITAT DE CATALUNYA. 1994. *Any Internacional de la Família*. Barcelona: Departament de Benestar Social, 1994.
- GIBERT, J. *La masia catalana. Origen, esplendor i decadència. Assaig històric descriptiu*. Barcelona: Millà, 1947.
- GIBERT, R. «El consentimiento familiar en el matrimonio según el derecho medieval español». *Anuario de Historia del Derecho Español* (1947), núm. 18, pàg. 706-761.
- GIL AMBRONA, A. *El matrimonio catalán entre 1565 y 1650. Régimen jurídico y fra-*

- caso conyugal en la diócesis de Barcelona. Barcelona: Universitat Autònoma de Barcelona, 1984. [Tesi de Doctorat inèdita]
- GIL, A.; HERNÁNDEZ, A. «El fracàs conjugal durant la segona meitat del segle XVIII». *L'Avenç* (1984), núm. 66, pàg. 18-23.
- GIL MARTÍN, C. «Las relaciones paternofiliales en los libros de propagandística católica». *Pedralbes. Revista d'Història Moderna*, vol. II (1984), núm. 8, pàg. 409-416. [Actes del Primer Congrés d'Història Moderna de Catalunya. Catalunya a l'època de Carles III]
- GIL, C.; SOLÉ, R. «Família i condició social de la dona a la Catalunya Moderna». A: NASH, M. (ed.) *Més enllà del silenci. Les dones a la història de Catalunya*. Barcelona: Generalitat de Catalunya - Comissió Interdepartamental de la Promoció de la Dona, 1988.
- GINESTÀ i PUNSET. *La pubilleta dels Molins*. 1986.
- GIRALT, E. «Família, afers i parimoni de Jaume Cortada, mercader de Barcelona, baró de Maldà». *Estudis d'Història Agrària* (1986), núm. 6, pàg. 271-318.
- GOLOBARDES MARTÍ, M. «Els Navata i els Rocaberti, senyors de Perelada en el segle XIII». *Anales del Instituto de Estudios Ampurdaneses*, vol. I (1959), pàg. 31-46.
- GONZÁLEZ BUENO, M. «La familia en el Valle de Aneu (Pallars Sobirà, Lèrida)». A: *Los Pirineos. Estudios de Antropología Social e Historia. Coloquio hispano-francés*. Madrid: Universidad Complutense, 1986, pàg. 149-164.
- GONZÁLEZ BUENO, M. «La casa, centro de la vida social en el norte de la provincia de Lérida en relación con otras unidades de identidad». *Revista de Antropología Social* (1991), núm. 0, pàg. 151-178.
- GOY, J. «Résistances et adaptation à la législation révolutionnaire et au code civil: la succession et l'héritage dans les Pyrénées (1789-fin XIXe siècle)». A: *Pays Pyrénéens et pouvoirs centraux. XVIIe - XXIe siècles*. Foix. [En premsa]
- GRACIA, P. [et. al.] «Comportamientos demográficos en torno a la fecundidad de la Abrera del siglo XVII». *Pedralbes. Revista d'Història Moderna* (1984), núm. 8. [Actes del Primer Congrés d'Història Moderna de Catalunya. Catalunya a l'època de Carles III]
- GRIERA, A. *La casa catalana*. Barcelona: Polígrafa, 1924.
- GUAL i VILÀ, V. «Balanz natural i reconstrucció de famílies a través dels sacramentaris. Conca de Barberà». *Pedralbes. Revista d'Història Moderna* (1992), núm. 12, pàg. 349-356.
- GUAL i VILÀ, V. *La família moderna a la Conca de Barberà*. Tarragona: Diputació de Tarragona, 1993.
- GUÀRDIA, J.D.; POCH, J. «La filiació». A: [SIMPOSI]. *Dret Civil de Catalunya. XXV anys de compilació*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament de Justícia - Direcció General del Dret i d'Entitats Jurídiques, 1989, pàg. 277-288.
- GUASCH DALMAU, D. «Els capítols matrimonials: una pràctica en plena decadència». A: *I Congrés d'Història de la Família als Pirineus*. Andorra: Centre de Trobada de les Cultures Pirinenques - Comunitat de Treball dels Pirineus, 1982, pàg. 301-308.
- GUASCH, O. *La societat rosa*. Barcelona: Anagrama, 1991.
- GUASCH, O. «El sexe a l'Occident». A: ROIGÉ, X. (ed.) *Sexualitat: antropologia i història*. Lleida: Publicacions de la Universitat de Lleida. [En premsa]
- GUILLÉN FERNÁNDEZ, A. *La mujer en el medio rural catalán. Estudio antropológico de una comunidad del llano de Urgel*. Barcelona: Universitat de Barcelona, [Inèdita] 1985. [Tesi de Doctorat inèdita]
- GUILLÉN FERNÁNDEZ, A. *La dona a les Terres de Ponent*. Lleida: Virgili i Pagès, 1989.
- GUNSBERRY, J. «La familia Bonapart-Pere». A: [Actes] *Historia de la Familia. Una nueva perspectiva sobre la Sociedad Europea*. Murcia, 1994.
- HALPERIN, R. «Age in Cultural Economics: An Evolutionary Approach». A: KERTZER i KETH: *Age and anthropological Theory*. London: Cornell University Press, 1984, pàg. 159-194.
- HANSEN, E.C. «The transformation of the rural Catalanian family». *Nord Nytt* (1973), núm. 2-3.
- HANSEN, E.C. «The transformation of family structure in rural Catalonia: an essay on the denise of a regional tradition». A: WEIBUST (ed.): *Culturvariation in Sud Europa*. Copenhagen: NEFA'S Forlag, 1973.
- HANSEN, E.C. *Rural Catalonia under the Franco regime. The fate of regional since the Spanish civil war*. Cambridge: Cambridge University Press, 1977.
- HERNÁNDEZ HERNÁNDEZ, F. *Familia y nación: análisis sociológico de los procesos de socialización nacional en la familia catalana actual*. Barcelona: Universitat Autònoma de Barcelona, 1981. [Tesi de Doctorat inèdita]
- HERNÁNDEZ PALMÉS, L. «Capítulos matrimoniales en las comarcas ilerdeneses». A: *Ilerda* (1943), núm. I, fasc. II, oct.-nov., pàg. 173-191.
- HERNÁNDEZ, M. i BERTRAN-PETIT, J. «Endogamia comarcal en Cataluña». A: *Actas VI Congreso Español de Antropología Biológica*. Bilbao: Universidad del País Vasco, 1991.
- HERNÁNDEZ, M. «Endogamia comarcal i mobilitat matrimonial al Pirineu de Lleida». A: *I Congrés d'Història de la Família als Pirineus*. Andorra: Centre de Trobada de les Cultures Pirinenques-Comunitat de Treball dels Pirineus, 1992, pàg. 53-62.
- HERNÁNDEZ, M. i CALA-
- FELL, F. «Mobilitat matrimonial i relacions comarcals». *Treballs de la Societat Catalana de Geografia*, vol. VIII, (1993), núm. 36, pàg. 69.
- HERRERO VICARIO, A. «Familia y mujer en los huertos marginados de la ciudad». A: COMAS D'ARGEMIR, D.; GONZÁLEZ ECHEVARRIA, A. (eds.) *Familia y relaciones de parentesco. Estudios desde la antropología social*. València: Generalitat Valenciana, 1990, pàg. 95-102.
- HUGUET, R. *Els artesans de Lleida (1680-1808)*. Lleida: Pagès, 1990.
- IGLÉSIES, J. *Estadístiques de població de Catalunya. El primer vicenni del segle XVII*. 3 vols. Barcelona, 1974.
- ITURRA, R. «El celibato como sistema reproductivo de personas, bienes y saberes en aldeas campesinas». A: COMAS, D.; GONZÁLEZ, A. (eds.) *Familia y relaciones de parentesco. Estudios desde la antropología social*. València: Institut Valencià de la Dona, 1990, pàg. 117-131.
- ISZAEVICH, A. *Social organization and social mobility in a catalan village*. Michigan: University of Michigan, 1979. [Tesi de Doctorat inèdita]
- ISZAEVICH, A. «Household renown: the traditional naming system in Catalonia». *Ethnology* (1980), núm. 19, pàg. 315-325.
- ISZAEVICH, A. «Corporate Household and ecocentric kinship group in Catalonia». *Ethnology* (1981), núm. 20, pàg. 272-290.
- ISZAEVICH, A. «Una mostra del sistema tradicional del mostreig a Catalunya: els renoms a Barberà de la Conca». *Aplecs de Treball del Centre d'Estudis de la Conca de Barberà* (1981), núm. 3, pàg. 5-17.
- ISZAEVICH, A. «Corporate household and ecocentric kinship group in Catalonia». *Ethnology*, vol. 20 (1981), núm. 4, pàg. 277-290.
- ISZAEVICH, A. «Parentiu i or-

- ganització social a Barberà de la Conca». *Aplecs de Treball del Centre d'Estudis de la Conca de Barberà* (1982), núm. 4, pàg. 5-27.
- JARDÍ, E. *El usufructo de regencia*. Barcelona: Bosch, 1971.
- JARDÍ, E. *1000 famílies catalanes*. Barcelona: Dopesa, 1977.
- JOCILES, M. I. *Casa y sistemas hereditarios en la provincia de Tarragona*. Madrid: Universidad Complutense de Madrid, 1986. [Tesi de Doctorat inèdita]
- JOCILES, M. I. *La casa en la Catalunya Nova*. Madrid: Ministerio de Cultura, 1989.
- JOU, L. «El dret civil català avui». *Revista de Catalunya* (1992), núm. 63, pàg. 43-56.
- JULIANO, D. *Integración y marginación en la cultura rural catalana. Analisis de la endoculturación*. Barcelona: Universitat de Barcelona, 1981. [Tesi de Doctorat inèdita]
- JULIANO, D. «Els fills de ventura i de pares incògnits. Un anàlisi de tècniques populars de control de la natalitat i de la seva funció». A: *I Jornades d'Antropologia de la Medicina*. Tarragona, vol. I, 1982, pàg. 71-91.
- JULIANO, D. «Anàlisi del ciclo de reproducció de la fuerza de trabajo en un área rural catalana de industrialización temprana». A: *I Congreso Mediterráneo de Sociología Rural*. Sicilia, 1983.
- JULIANO, D. «Apellidos y 'renoms': dos lógicas de transmisión de la identidad». *Comentarios d'Antropologia Cultural* (1984), núm. 6, pàg. 71-83.
- JULIANO, D. «Evolució demogràfica en Barberà de la Conca». *Aplecs de Treball del Centre d'Estudis de la Conca de Barberà* (1985), núm. 6.
- JULIANO, D. «Una subcultura negada: l'àmbit domèstic». A: LLOPART, D.; PRAT, J.; PRATS, L. *La cultura popular a debat*. Barcelona: Fundació de Serveis de Cultura Popular-Alta-Fulla, 1985, pàg. 39-47.
- KING, P.D. *Derecho y sociedad en el reino visigodo*. Madrid, 1981. [ed. original anglesa: Cambridge University Press, 1972]
- LALINDE ABADÍA, J. «La problemática histórica del heredamiento». *Anuario de Historia del Derecho Español* (1961), núm. 30, pàg. 195-223.
- LALINDE ABADÍA, J. «La sucesión filial en el derecho visigodo». *Anuario de Historia del Derecho Español* (1962), núm. 32, pàg. 113-129.
- LALINDE ABADÍA, J. «El derecho sucesorio en el 'Reconoverunt proceres'». *Revista Jurídica de Cataluña* (1963), núm. 3, pàg. 651-664.
- LALINDE ABADÍA, J. «Los pactos matrimoniales catalanes». *Anuario de Historia del Derecho Español* (1963), núm. 33, pàg. 133-266.
- LALINDE ABADÍA, J. «Capitulaciones y donaciones matrimoniales en el Derecho Catalán». *Revista Jurídica de Cataluña* (1965).
- LENCINA, X. «Actividad laboral i espai familiar en els gremis barcelonins de l'època moderna». *Pedralbes. Revista d'Història Moderna*, vol. II (1993), núm. 13, pàg. 335-340. [Actes del Tercer Congrés d'Història Moderna de Catalunya: Les Institucions Catalanes (segles XV-XVIII)]
- LISÓN TOLOSANA, C. «Estructura antropológica de la familia en España». A: *La familia, diálogo recuperable*. Madrid, 1975.
- LIVI BACCI «Fertility and nuptiality changes in Spain from the late 18 th to the early 20th century». *Population studies* (1968), núm. 22, pàg. 83-102 i 211-234.
- LÓPEZ CONTRERAS «La compilación del Derecho Civil de Cataluña». *Revista de Derecho Privado* (1962).
- LÓPEZ GUALLAR, P. «Les transformacions de l'hàbitat: la casa i la vivenda a Barcelona entre el 1693 i el 1859». *Pedralbes. Revista d'Història Moderna* (1984), núm. 8. [Actes del Primer Congrés d'Història Moderna de Catalunya. Catalunya a l'època de Carles III]
- LÓPEZ GUALLAR, P. «Estructura familiar i canvi demogràfic a Barcelona, 1516 — 1857: la gènesi de la societat urbana moderna». A: *Història del Pla de Barcelona. Actes del II Congrés d'Història Urbana del Pla de Barcelona*. Barcelona, vol. I, 1989.
- LOZANO, R. *Tarragona al segle XVII: aspectes demogràfics d'una població d'Antic Règim*. Barcelona: Universitat de Barcelona, 1982. [Tesi de Llicenciatura inèdita]
- LLADONOSA, J. *Tragèdia de Llorenç de Montcada i els seus*. Barcelona: Rafael Dalmau, 1965.
- LLOBERA, J.R. (ed.) «Family, class and nation in Catalonia» [dossier]. *Critique of Anthropology* vol. X (1990), núm. 2-3.
- LLOBERA, J.R. «The historical identity of Catalonia». *Critique of Anthropology*, vol. X (1990), núm. 2-3, pàg. 3-10.
- LLOBET, J.M. «El testament de Baltasar Sança, autor cerverí del segle XV». *Miscel·lània cerverina* (1992), núm. 8, pàg. 245-254.
- LLOBET, J.M. «La immigració francesa a Cervera segons els capítols matrimonials conservats a l'Arxiu Històric comarcal de la ciutat (1501-1700)». *Espacio, tiempo y forma, serie IV* (1989), núm. 2, pàg. 45-62.
- LLOBET, S. «El matrimoni i les cases pairals de la Selva a l'Antic Règim». *Quaderns de la Selva* (1990), núm. 3.
- LLOBET, S. *Formació d'una casa pairal: la Torre Llobet a Vidreres (segles XII-XX)*. Barcelona: Germans Doctrina Cristiana, 1992.
- LLOBET, S. «La casa de pagès i la col·locació dels fills segons dins l'Església». *Quaderns de la Selva* (1993), núm. 6.
- LLOBET, S. «Les famílies pairals del Bisbat de Girona. Un segle d'evolució (1830-1930)». A: PONCE, S.; FERRER, L. (coord.) *Família i canvi social a la Catalunya contemporània*. Vic: Eumo, 1994, pàg. 45-72.
- LLOBET, S. «El matrimoni infantil en el obispado de Gerona. Siglos XVII-XVIII». A: *Historia de la Familia. Una nueva perspectiva sobre la Sociedad Europea*. Murcia, 1994, 22 pàg.
- LLONCH CASANOVAS, M. «Inserción laboral de la inmigración y sistema de reclutamiento de la fábrica textil: Villassar de d'Alt, 1910 — 1945». A: CAMPS, E.; PÉREZ FUENTES, P. (eds.) *Las economías familiares desde una perspectiva histórica. Boletín de la Asociación de Demografía Histórica*, vol. XII (1994), núm. 2/3, pàg. 149-161.
- MAIXÉ ALTÉS, J.C. «Parentesco y relaciones sociales en el seno de la burguesía barcelonesa. Los extranjeros en la Barcelona de los siglos XVII y XVIII». *Manuscrits. Revista d'Història Moderna* (1987), núm. 6, pàg. 151-179.
- MALUQUER, J. *El dret civil català, avui vigent. Divulgació de la Compilació del 1960*. Barcelona: Barcino, 1962. [Col·lecció popular Barcino, 198]
- MARTÍ COLL, A. *Historia de una familia de la villa de Mataró. Juan Arnau y sus descendientes*. Mataró: Caja de Ahorros y Monte de Piedad de Mataró, 1962.
- MARTÍ COLL, A. *Història d'una família: segona part*. Barcelona: Dalmau, 1979.
- MARTÍ MIRALLES, J. *Principis del Dret Successori*. Barcelona: Col·legi Notarial de Barcelona, 1925.
- MARTÍ MIRALLES, J. *Principis del Dret Successori aplicats a fórmules d'usdefruit vidual i d'herència vitalícia*. Barcelona: Generalitat de Catalunya — Departament de Justícia, 1985.
- MARTÍN-BALLESTERO, L. A. «Anotaciones en torno a la familia foral, rural y agraria (es-

- pecial referencia al derecho catalán vigente)». A: *I Congrés d'Història de la Família als Pirineus*. Andorra: Centre de Trobada de les Cultures Pirinenques — Comunitat de Treball dels Pirineus, 1992, pàg. 315 — 321.
- MARTÍNEZ RODRÍGUEZ, M. A. *La población de Vilanova en el siglo XVIII*. Barcelona: Universitat de Barcelona, 1980. (Tesi de Llicenciatura inèdita)
- MARTÍNEZ RODRÍGUEZ, M. A. «La nupcialidad en Vilanova i la Geltrú en el siglo XVIII». *Pedralbes. Revista de Història Moderna* (1984), núm. 4, pàg. 93-111.
- MARTÍNEZ RODRÍGUEZ, M. A. «Niveles de fecundidad en Vilanova i la Geltrú en el Setecientos». *Pedralbes. Revista d'Història Moderna* vol. I, (1984), núm. 8, pàg. 45 — 54. [Actes del Primer Congrés d'Història Moderna de Catalunya. Catalunya a l'època de Carles III]
- MARTÍNEZ RODRÍGUEZ, M. A. *Estudio de una sociedad costera catalana del Antiguo Régimen: Vilanova y la Geltrú en el siglo XVIII*. Barcelona: Universitat de Barcelona, 1985. [Tesi de Doctorat inèdita]
- MARTÍNEZ RODRÍGUEZ, M. A. «Aproximació a l'estudi d'una família catalana als segles XVI — XVIII: Els Meca». *Pedralbes. Revista d'Història Moderna* vol. II, (1993), núm. 13, pàg. 255-262. [Actes del Tercer Congrés d'Història Moderna de Catalunya: Les Institucions Catalanes (segles XV-XVIII)]
- MARTÍNEZ TEIXIDÓ, L. *Les famílies nobles del Pallars en els segles XI i XII*. Lleida: Pagès, 1991. (Estudis, 3)
- MAS i SOLENCH, J. M. *El dret civil dels catalans*. Barcelona: Generalitat de Catalunya — Departament de Justícia, 1985.
- MASANELL, A. «Dades disperses dels immigrants francesos a Vilafranca al segle XVI». *Miscel·lània Penedesenca* (1980), núm. 3.
- MASFERRER MASCORT, M. *L'infant i el jove com a subjecte de dret*. Barcelona: Generalitat de Catalunya — Departament de la Presidència, 1985.
- MASPONS i ANGLASELL, F. *Nostre Dret familiar segons els autors clàssics i les sentències del Antich Suprem Tribunal de Catalunya*. Barcelona: Llibreria Verdaguier, 1907. [Reed. Barcelona: Bosch, 1956]
- MASPONS i ANGLASELL, F. «Els capítols matrimonials, o la vida jurídica catalana». *Revista Jurídica de Catalunya* (1920).
- MASPONS i ANGLASELL, F. *La llei de la família catalana*. Barcelona: Barcino, 1935. [Col·lecció popular Barcino, 119]
- MASPONS i ANGLASELL, F. *El règim successori català*. Barcelona: Barcino, 1938. [Col·lecció popular Barcino, 140]
- MASPONS i ANGLASELL, F. *Fonts de dret català*. Barcelona: Dalmau, 1963.
- MASPONS i LABRÒS, F. «Un casament a muntanya». *L'Art del pagès* (1877), núm. 11, pàg. 131-134.
- MASPONS i LABRÒS, F. *La pagesia catalana*. Barcelona: Centre Excursionista de Catalunya, 1893.
- MATALÍ, R. «La família com a cèl·lula de producció i reproducció a l'Edat Moderna. Estat de la qüestió». *Manuscrits. Revista d'Història Moderna* (1990), núm. 8, pàg. 105-138.
- MATALÍ, R. i SOLER, R. «Família, moral i herència en l'Edat Moderna». *L'Avenc* (1990), núm. 142, pàg. 40-47.
- MATAS, J. *El castillo de Salas y sus términos*. Olot, 1905.
- MATEU, J. J. *L'olivera i Llardecans, 1850-1950. Història d'un fracàs?*. Lleida: Universitat de Lleida, 1994. [Tesi de Llicenciatura inèdita]
- MEDIO CACHAFEIRO, M. «La 'pubilla' y la mujer en la comunidad de Ventalló». A: *Los Pirineos. Estudios de Antropología Social e Historia. Coloquio hispano-francés*. Madrid: Universidad Complutense, 1986, pàg. 253-277.
- MIKELARENA, F. «El hogar rural en España a mediados del siglo XIX: algunas consideraciones desde la perspectiva de la historia agraria». *Noticario de Historia Agraria* (1992), núm. 3, pàg. 33-62.
- MIRABET, M. *Els Pallarès de Talarn: petita noblesa rural*. Lleida: Diputació de Lleida — Ajuntament de Talarn, 1989.
- MIRALLES, M. *Principis del dret successori*. 1925.
- MIRET i SANS, J. *Los vescomtes de Bas en la illa de Sardenya. Estudi historich sobre los juzges d'Arborca de raça catalana*. Barcelona, 1901.
- MIRET, P.; DOMINGO, A.; TREVIÑO, R. «La nupcialidad en un período de crisis, Madrid y Barcelona 1975-1985». *Papers de Demografia* (s.d.) (manuscrit).
- MIRET, X. «Els expòsits. La seva visió a través d'un hospital de pas a les darrerries del segle XVIII». *Pedralbes. Revista d'Història Moderna* vol. I (1984), núm. 8, pàg. 119-124. [Actes del Primer Congrés d'Història Moderna de Catalunya. Catalunya a l'època de Carles III]
- MOLAS RIBALTA, P. *Família i política al segle XVI català*. Barcelona: Rafael Dalmau, 1990.
- MOLAS RIBALTA, P. «Al servei de la Monarquia: els Moixó de Cervera». *Urtx* (1993), núm. 5, pàg. 169-177.
- MOLL, F. de B. *Els Llinatges Catalans: Catalunya, País Valencià, Illes Balears*. 4a ed. Palma de Mallorca: Moll, (1959.1987)
- MOLL, I. (ed.) *La vida quotidiana dins la perspectiva històrica. III Jornades d'Estudis Històrics Locals*. Palma de Mallorca: Institut d'Estudis Balearics, 1985.
- MOLL, I.; MIKELARENA, F. «Elementos para el estudio de las sociedades agrarias: De los procesos de trabajo al ciclo de vida». *Noticario de Historia Agraria* (1993), núm. 5, pàg. 25-42.
- MORENO, A. «Transformación socio-profesional, trayectoria demográfica y familia. Un estudio del artesanado reusenense a partir de las actas de matrimonio: 1610 —1810». *Pedralbes. Revista d'Història Moderna* (1981), núm. 1, pàg. 77-102.
- MORENO, A.; SOLER SERRATOSA, J.; FUENTES, F. «Introducción al estudio socio-demográfico de Cataluña mediante el censo de Floridablanca». *Pedralbes. Revista d'Història Moderna* (1984), núm. 8. [Primer Congrés d'Història Moderna de Catalunya. Catalunya a l'època de Carles III]
- MORENO, A.; FUENTES, F. «Estructura del poblamiento y modelos demográficos en Cataluña y País Valenciano en el siglo XVIII». *Pedralbes* (1987), núm. 6, pàg. 129-164.
- MOREU-REY, E. *Renoms, motius, malnoms i noms de casa*. Barcelona: Península, 1980.
- MUÑOZ, F.; SOLER, J. «La demografía histórica catalana de los siglos XVI a XVIII: un balance bibliográfico del decenio 1974-1984». A: PÉREZ MOREDA, V.; REHER, D. [eds.] *Demografía histórica en España*. Madrid: El Arquero, 1988, pàg. 269-284.
- NADAL, J.; GIRALT, E. «Ensayo metodológico para el estudio de la población catalana de 1553 a 1717». *Estudios de Historia Moderna* (1953), núm. 3, pàg. 283-298.
- NADAL i OLLER, J. «Demografía y economía en el origen de la Catalunya Moderna. Un ejemplo local: Palamós (1705 — 1839)». *Estudios de Historia Moderna*, vol. VI (1956 1959), pàg. 281-309.
- NADAL, J.; GIRALT, E. *La población catalana de 1553 a 1717: l'immigration française et les autres facteurs de son développement*. París: SEVPEN, 1960.

- NADAL i OLLER, J. «Sur la population catalane au XVIIIe siècle». A: *Congreso Mundial de la Población*. New York, 1962, pàg. 591-600.
- NADAL, J.; GIRALT, E. «Barcelona en 1717-1718. Un modelo de sociedad preindustrial». *Homenaje a Ramón Carande*. Madrid, 1963, pàg. 277-308.
- NADAL i OLLER, J. «Travaux récents sur l'histoire de la population espagnole (xvie-xixe siècles)». *Annales de Démographie Historique* (1965), pàg. 241-248.
- NADAL i OLLER, J. «Historia de la población española». A: REINHARD, H.; ARMENGAUD, A. *Historia de la población mundial*. Barcelona, 1966.
- NADAL i OLLER, J. *La población española (siglos XVI-XX)*. 4 ed., 1966. 1984.
- NADAL, J.; SÁEZ, A. «La fecundité à Saint Joan de Palamós (Catalogne) de 1700 à 1859». *Annales de Démographie Historique* (1972), pàg. 105-113.
- NADAL i OLLER, J. «Actes de baptêmes, mariages et sépultures dans divers pays. Espagne». *Annales de Démographie Historique* (1972), pàg. 241-248.
- NADAL i OLLER, J. «Les grandes mortalités des années 1793 à 1812: effets à long terme sur la démographie catalane». A: *Problèmes de mortalité. Actes du Colloque International de Démographie Historique*. Lieja, 1973, pàg. 409-420.
- NADAL i OLLER, J. «La dénomination des personnes en Catalogne depuis le xviie siècle et la rédaction correspondante des actes d'état civil». A: *Noms et prénoms. Aperçu historique sur la dénomination des personnes en divers pays*. 1975.
- NADAL, J.; WOLFF, Ph. [dir.] *Història de Catalunya*. Barcelona: Oikos-tau, 1982.
- NADAL i OLLER, J. «La població catalana als segles XVI i XVII». A: *Història de Catalunya*. Barcelona: Salvat, vol. 4, 1984, pàg. 48-63.
- NADAL i OLLER, J. «La població catalana al segle XVIII». A: *Història de Catalunya*. Barcelona: Salvat, vol. 4, 1984, pàg. 257-263.
- NADAL i OLLER, J. «La población española durante los siglos XVI, XVII y XVIII. Un balance a escala regional». A: PÉREZ MOREDA, V.; REHER, D. (eds.) *Demografía histórica en España*. Madrid: El Arquero, 1988, pàg. 39-54.
- NADAL, J.; SUDRIÀ, C. [dir.] *Història econòmica de la Catalunya contemporània*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1988.
- NADAL, J. (coord.) *El món cap a on anem*. Vic: Eumo, 1994.
- NARBONA, L. M. «Crisis familiar en la inmigración marroquí de Viladecans». A: ROIGÉ, X. (coord.): *Perspectivas en el estudio del parentesco y la familia*. VI Congreso de Antropología. Tenerife: FAAEE — Asociación Canaria de Antropología, 1993, pàg. 163-176.
- NARBONA, L.M. *Marroquies en Viladecans. Una aproximación al tema*. Viladecans: Publicacions de l'Ajuntament de Viladecans, 1993.
- NAROTZKY, S. *Trabajar en familia. Mujeres, hogares y talleres*. València: Alfons el Magnànim, 1988.
- NAROTZKY, S. *Trabajo, ayuda y cuidado. Organización doméstica y reproducción social en Cervià de Les Garrigues*. Barcelona: Universitat de Barcelona, 1989. [Tesi de Doctorat inèdita]
- NAROTZKY, S. «Not to be a Burden. Ideologies of the Domestic Group and Women's Work in Rural Catalonia». A: COLLINS, J. L.; GIMÉNEZ, M. [eds.] *Work Without Wages*. New York: State University of New York Press, 1990, pàg. 70-88.
- NAROTZKY, S. «La renta del afecto: ideología y reproducción social en el cuidado de los viejos» en PRAT, J. [et. al.] [eds.] *Antropología de los Pueblos de España*. Madrid: Taurus, 1991, pàg. 464-473.
- NASH, M. «Mujeres libres». A: *España 1936 — 1939*. 2a ed. Barcelona: Tusquets, 1976.
- NASH, M. *Mujer y movimiento obrero en España*. Barcelona: Fontamara, 1981.
- NASH, M. *Mujer, familia y trabajo en España. 1875-1936*. Barcelona: Anthropos, 1983.
- NASH, M. «L'avortament legal a Catalunya: una experiència fracassada». *L'Avenç* (1983), núm. 58, pàg. 20-26.
- NASH, M. *Presencia y protagonismo. Aspectos de la historia de la mujer*. Barcelona: Serbal, 1984.
- NASH, M. (ed.) *Més enllà del silenci. Les dones a la història de Catalunya*. Barcelona: Generalitat de Catalunya — Comissió Interdepartamental de la Promoció de la Dona, 1988.
- NEGRE, P. «La villa de Torroella de Montgrí y sus primitivos señores». *Anales del Instituto de Estudios Gerundenses* (1949), núm. 6, pàg. 78-128.
- NICOLAU, R. *Trabajo asalariado, formación y constitución de la familia. La demanda de trabajo de la colonia textil Sedó y los comportamientos demográficos de la población, 1850-1930*. Barcelona: Universitat Autònoma de Barcelona, 1983. [Tesi de Llicenciatura inèdita]
- OLLER, N. *L'escanyapobres*. 13a ed. Barcelona: Edicions 62, 1987.
- PAGAROLAS, L. *Els Gimbernat i el Cambrils del segle XVIII*. Cambrils: Ajuntament de Cambrils, 1985.
- PAIRÓ, D. *La demografía de Setcases al segle XVII*. Barcelona: Universitat Autònoma de Barcelona, 1984. [Inèdit].
- PALOS PAÑARROYA, J. L. *Práctica del poder en Cataluña (XVI-XVII)*. Barcelona, 1990. [Tesi de Doctorat]
- PALOS PAÑARROYA, J. L. *Catalunya sota el govern dels Austriacs*. Lleida: 1994.
- PALLARÉS, J.M. «Casar-se a Llívia. Estudis sobre alguns aspectes de la nupcialitat a Llívia». *Setè Quadern d'Informació Municipal* (1986), núm. 7, pàg. 85-92.
- PÀMIES, N. «Família i infants en risc social. L'atenció a les famílies i infants amb problemàtica social». *Barcelona Societat* (1995), núm. 3, pàg. 53-68.
- PARETS, M. «Crónica de los sucesos que han ocurrido en Barcelona y otros lugares de Cataluña de 1620 a 1660». A: *Memorial Histórico Español*. Madrid, vols. XX-XXV, 1888-1893.
- PASCUAL, V. «Els Rostés de Lleida. Actituds i comportament d'una família menestral». A: PONCE, S.; FERRER, L. (coord.) *Família i canvi social a la Catalunya contemporània*. Vic: Eumo, 1994, pàg. 179-191.
- PASSOLA, A. «Poder, parentesco y linajes en la Lleida de los Austriacs». A: [Actes] *Historia de la Familia. Una nueva perspectiva sobre la Sociedad Europea*. Murcia, 1994.
- PELEGRI i AIXUT, M^a. D. «La mujer testadora. Estrategias de transmisión de la propiedad en Les Garrigues (1800-1860)». A: ROIGÉ, X. (coord.): *Perspectivas en el estudio del parentesco y la familia*. VI Congreso de Antropología. La Laguna: FAAEE-Asociación Canaria de Antropología, 1993, pàg. 177-190.
- PELEGRI i AIXUT, M^a. D. «Mentalitat i valor moral en el segle XVIII: la normativa de l'Església en la Diòcesi de Lleida». A: *I Congrés d'Història de l'Església catalana des dels orígens fins ara*. Solsona, 1993, pàg. 141-150.
- PELLA i FORGAS, J. *Código civil de Cataluña: exposición del derecho catalán comparado con el código civil español*. Barcelona: Bosch, 1916-1918.
- PÉREZ CALONGE, X. «Legislació i tractament fiscal de les

- famílies». A: *Pla integral de suport a les famílies. Actes de presentació*. Barcelona: Generalitat de Catalunya-Departament de Benestar Social, 1994, pàg. 49-64.
- PÉREZ MOLINA, I. «Dona i legislació a la Catalunya del segle XVIII. Processos de separació matrimonial». *Pedralbes. Revista d'Història Moderna* vol. 2 (1988), núm. 8-I, pàg. 259-266. [Actes del Segon Congrés d'Història Moderna de Catalunya]
- PÉREZ MOLINA, I.; GIL, A. «'Fembras vils' versus verges ideals: la justícia moderna i la dona». *L'Avenç*, pàg. 30-35.
- PÉREZ MOREDA, V. *La crisis de la mortalidad en la España interior. Siglos XVI-XIX*. Madrid, 1980.
- PÉREZ MOREDA, V. «Matrimoni i família. Algunas consideraciones sobre el modelo matrimonial español en la Edad Moderna». *Boletín de la Asociación de Demografía Histórica*, vol. IV (1986).
- PÉREZ SAMPER, M. A. «La familia Alós: una dinastia catalana al servicio del Estado (siglo XVIII)». *Cuadernos de Investigación Histórica* (1982), núm. 6, pàg. 195-240.
- PÉRIER, Ph. *Los tipos familiares franceses y catalanes según las encuestas sociales de F. Le Play y sus discípulos*. Barcelona: Publicaciones del Patronato de la Escuela Social de Barcelona, 1956.
- PI i SUNYER, T. «De ser filla a ser mare sent dona també». *Barcelona Societat* (1995), núm. 3, pàg. 69-75.
- PIN i SOLER, J. *La família dels Garrigàs*. Barcelona: Edicions 62. [original, 1887] 1980.
- PIN i SOLER, J. *Jaume*. Barcelona: Edicions 62, [original, 1888], 1991.
- PIN i SOLER, J. *Niobe*. Barcelona: Edicions 62, [1889 original], 1985.
- PIN i SOLER, J. *Sogra i nora*. 1890.
- PIN i SOLER, J. *La viudeta*. 1991.
- PINIELLA DEL VALLE, M. «La casa en Lérida: un sistema de sucesión y matrimonio». A: *Los Pirineos. Estudios de Antropología Social e Historia. Coloquio hispano-francés*. Madrid: Universidad Complutense, 1986, pàg. 111-138.
- PIÑOL i AGULÒ, J. «Del esplendor a la decadencia de los contratos matrimoniales en Cataluña». A: *Propiedad y matrimonio*. Barcelona: Col·legi de Notaris de Barcelona, 1956.
- PLADEVALL, A.; SIMÓN, A. *Guerra i vida pagesa a la Catalunya del segle XVII. Segons el Diari de Joan Guàrdia i altres testimonis d'Osona*. Barcelona, 1986.
- PLANAS, M. *La població de l'Alt Empordà al règim demogràfic antic*. Barcelona: Universitat Autònoma de Barcelona, (inèdit), 1985. [Tesi de Llicenciatura]
- PLANES COSTA, J.M. *Metodología y demografía histórica: Tàrrrega, XVI-XVIII*. Barcelona: Universitat de Barcelona, 1982. (Tesi de Llicenciatura inèdita)
- PONCE, S.; FERRER, L. (coord.) *Família i canvi social a la Catalunya contemporània*. Vic: Eumo, 1994.
- PONCE, S. «La família Serrabou, un exemple de reproducció social a Osona». A: PONCE, S.; FERRER, L. (coord.) *Família i canvi social a la Catalunya contemporània*. Vic: Eumo, 1994, pàg. 125-142.
- PONCE, S. «Cambios en las estructuras familiares de una comarca de Catalunya: Osona, 1850 - 1930». A: [Actes] *Historia de la Familia. Una nueva perspectiva sobre la Sociedad Europea*. Murcia, 1994.
- PONT, A.; PARÉS, A. «El maltractament a dones en l'àmbit domèstic. Els casos atesos en l'Equip d'Atenció a la Dona de l'Ajuntament de Barcelona». *Barcelona societat* (1995), núm. 3, pàg. 44-52.
- PONT ESTRADERA, M. *Las estructuras familiares catalanas en los siglos XI - XII. Introducción a su estudio*. Bellaterra: Universitat Autònoma de Bellaterra, 1976. [Tesi de Llicenciatura inèdita]
- PORCIOLES COLOMER, J.M. «Règim econòmic-familiar al Baix Urgell i Segrià». A: *Conferències sobre varietats comarcals de Dret Civil Català*. Barcelona: Acadèmia de Jurisprudència i Legislació, 1934.
- PORTELLA, J. «Estudi demogràfic del prelitoral gironí (segles XVI-XVII)». *Treballs d'Història*. Girona, 1976.
- POUS i PAGÈS, J. *La vida i la mort d'en Jordi Fraguinals*. Barcelona: Edicions 62, 1979. [Original 1912]
- PRAT, J. «Estructura y conflicto en la familia pairal». *Ethnica* (1973), núm. 6, pàg. 132-180.
- PRAT, J. «La posición social de la mujer en el Israel Bíblico y Cataluña: notas para una aproximación». *Ethnica* (1975), núm. 10, pàg. 10-51.
- PRAT, J. *Organización social y mitología en el Gironès: una aproximación antropológica al «pairalisme» catalán*. Barcelona: Universitat de Barcelona, 1976. [Tesi de Doctorat inèdita]
- PRAT, J. «Anàlisi de un mito: la sagrada família». A: *Perspectives de la Antropologia Espanyola*. Madrid: Akal, 1979.
- PRAT, J. «Algunas consideraciones sobre el simbolismo catalán». A: *Actas del Primer Congreso Español de Antropología*. Barcelona: Universitat de Barcelona, 1980, pàg. 527-553.
- PRAT, J. «El pairalisme com a model ideològic». *L'Avenç* (1989), núm. 132, pàg. 34-37.
- PRAT, J. [et. al.] (eds.) *Antropología de los pueblos de España*. Madrid: Taurus, 1991.
- PRATS i BURGAY. *Derecho vigente en Catalunya*. 1902.
- PRATS i CANALS, L. *El mite de la tradició popular. Els orígens de l'interès per la cultura tradicional a la Catalunya del segle XIX*. Barcelona: Edicions 62, 1988.
- PUIG BRUTAU, J. «Algunas consideraciones sobre la llamada sociedad anónima familiar». *Revista Jurídica Catalana* (1958), núm. 57, pàg. 567-576.
- PUIG BRUTAU, J. «El testamento del empresario». *Revista del Derecho Privado* (1960), núm. 44, pàg. 845-858.
- PUIG FERRIOL, L. *L'estat civil de la dona casada segons el Dret civil vigent a Catalunya*. Barcelona: Fundació Salvador Vives Casajuana, 1971.
- PUIG FERRIOL, L.; ROCA TRIAS, E. *Fundamentos del Derecho Civil de Catalunya*. Barcelona: Bosch, 1984.
- PUIG FERRIOL, L. «Los capítulos matrimoniales». *Quaderns de ciències socials* (1984), núm. 6, pàg. 77-101.
- PUIG FERRIOL, L. «Capítols matrimoniales». A: *Documents Jurídics de la Història de Catalunya*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, 1991, pàg. 219-228.
- PUIG SALELLAS, J.M. «Les relacions econòmiques entre esposos en la societat catalana d'avui». *Revista Jurídica de Catalunya* (1981), pàg. 107-189.
- PUIG SALELLAS, J.M. «El règim econòmic matrimonial a l'actual societat catalana». *Quaderns de Ciències Socials* (1984), núm. 6, pàg. 55-75.
- PUERTAS, S. «Ciclos de vida y trabajo. Una aproximación a la cuestión de relaciones entre producción mercantil y reproducción humana». A: *Perspectives en el estudio del parentesco y la familia. VI Congreso de Antropología*. Tenerife: FAEE-Asociación Canaria de Antropología, 1993, pàg. 290-302.
- PUIG i CADAFALCH, J. «La Casa Catalana». A: *Congrés d'Història de la Corona d'Aragó*. Barcelona, 1913.
- PUJADAS, J. J.; COMAS, D. «Identitat catalana i símbols culturals». *Ciència* (1982), núm. 15, pàg. 28-33.
- QUEROL, B. «La Baronia de Vall Moll, la successió via la dona o els fills no matrimonials». *Pedralbes. Revista d'His-*

- tòria Moderna, vol. II, (1993), núm. 13, pàg. 273-279. [Actes del Tercer Congrés d'Història Moderna de Catalunya: Les Institucions Catalanes (segles XV-XVIII)]
- RAVENTÓS, J. *La vida al camp. Memòries d'un cabaler*. Barcelona: Balmes, 1961.
- REDA, J.; CABALLER, M.J. «Evolució demogràfica de la Jonquera durante el siglo XVIII». *Annales de l'Institut d'Estudis Empordanesos* (1979-1980).
- REDCLIFT, M.R. «Comunidad e integración en el valle de Arán». *Ethnica* (1974), núm. 7, pàg. 199-212.
- RENAU, X. *Viatge als orígens d'una família catalana, els Renau: 715-1991*. Argentona: L'Aixernador, 1992.
- RIBA, J. *Un viatge dels Cardona - Medinaceli a Catalunya. Història d'un senyoriu*. Barcelona: Dalmau, 1968.
- RICART, D. «El model femení a la Catalunya del XVIII a través de les fonts eclesiàstiques». A: [Actes] *Primer Congrés d'Història Moderna de Catalunya*. Barcelona: Universitat de Barcelona, vol. II, 1984, pàg. 629-636.
- RIERA i BERTRAN, J. *Escenes de la vida pagesa*. Barcelona: La Renaixensa, 1878.
- RIERA SANS, J. *El cavaller i l'alcavota. Un procés medieval*. Barcelona: Club Editor, 1973.
- RIOS ULLASTRES, F. *La evolució de la població de Calonge de 1591 a 1700*. Barcelona: Universitat Autònoma de Barcelona, (inèdit), 1985.
- RIPOL, A. *Separació i divorci: la mediació familiar*. Barcelona: Generalitat de Catalunya-Departament de Justícia, 1994. [Col·lecció Justícia i Societat, 13].
- RIQUER, M. *Quinze generacions d'una família catalana*. Barcelona, 1979.
- RIVERA, M. «Normativa y litigios en torno a la dote durante la época de Jaime II». A: *Las mujeres en las ciudades medievales*. Madrid, 1984, pàg. 19-26.
- RIVERA, M. «Dret i conflictivitat social entorn a les dones a la Catalunya pre-feudal i feudal». A: NASH, M. (ed.) *Més enllà del silenci: les dones a la història de Catalunya*. Barcelona: Generalitat de Catalunya-Comissió Interdepartamental de la Promoció de la Dona, 1988, pàg. 53-71.
- RIVERO HERNÁNDEZ, F. «La filiación en Cataluña en el momento actual». *Quaderns de Ciències Socials* (1994), núm. 6, pàg. 137-163.
- ROCA, E. *Qui és català?*. Barcelona: Dopesa, 1977.
- ROCA SASTRE, R.M. «La necesidad de diferenciar lo rural y lo urbano en el derecho sucesorio». *Anales de la Academia Matritense del Notariado* (1945), núm. 1, pàg. 331-377.
- ROCA TRIAS, E. «Els beneficis viudals a Catalunya». *Quaderns de Ciències Socials* (1984), núm. 6, pàg. 165-177.
- ROCA TRIAS, E. «Successions». A: [SIMPOSI]. *Dret Civil de Catalunya. XXV anys de Compilació*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament de Justícia-Direcció General del Dret i d'Entitats Jurídiques, 1989, pàg. 307-318.
- ROCA TRIAS, E. «La familia. Marc legal, els darrers canvis legislatius i les seves repercussions socials». *Barcelona Societat* (1995), núm. 3, pàg. 38-43.
- ROCAFIGUERA, F. «Ramon de Tord i el problema successor d'una família berguedana». A: PONCE, S.; FERRER, L. (coord.) *Família i canvi social a la Catalunya contemporània*. Vic: Eumo, 1994, pàg. 165-177.
- RODRÍGUEZ GIL, M. «Las posibilidades de actuación jurídico-privadas de la mujer soltera medieval». A: *Coloquio Hispano-Francés. La condición de la mujer en la Edad Media*. Madrid, 1986.
- ROIGÉ i VENTURA, X. «Dona i família rural». Segre (1987), pàg. 24-25.
- ROIGÉ i VENTURA, X. «El Priorat: conreu de la vinya, tècniques vinícoles i organització social». *L'Avenç* (1988), núm. 111, pàg. 16-22.
- ROIGÉ i VENTURA, X. «Cicle familiar i transmissió de la propietat al Priorat: Els Fabregat». *Arxiu d'Etnografia de Catalunya* (1988), núm. 6, pàg. 59-86.
- ROIGÉ i VENTURA, X. *Curs domèstic, matrimoni i herència al Priorat (segles XIX i XX)*. Barcelona: Universitat de Barcelona, 1988. [Tesi de Doctorat inèdita]
- ROIGÉ i VENTURA, X. «Els juristes i la família catalana». *L'Avenç* (1989), núm. 132, pàg. 28-33.
- ROIGÉ i VENTURA, X. *Família i grup domèstic. Estratègies residencials al Priorat (segles XIX-XX)*. Lleida: Departament de Geografia i Història de l'Estudi General de Lleida, 1989.
- ROIGÉ i VENTURA, X. «Herència conflictiva y precariedad económica. Tensiones familiares en el Priorat (siglo XIX)». A: COMAS D'ARGEMIR, D.; GONZALEZ, A. (eds.): *Matrimonio, familia y parentesco. Estudios desde la Antropología Social*. València: Generalitat Valenciana, 1990, pàg. 35-44.
- ROIGÉ i VENTURA, X. «Pariantes en el juzgado. Tensiones, conflictos y rupturas familiares en el Priorat». A: CONTRERAS, J. [et. al.] (ed.) *Antropología social de los pueblos de España*. Madrid: Taurus, 1991, pàg. 450-463.
- ROIGÉ i VENTURA, X. «En çò des aranesi. Evolució de les formes de residència i la família troncal a la Val d'Aran». A: COMAS D'ARGEMIR, D.; SOULET, F. *La familia als Pirineus. Aspectes jurídics, socials i culturals de la vida familiar: continuïtats i canvis*. Andorra: Govern d'Andorra, 1993, pàg. 158-177.
- ROIGÉ i VENTURA, X. «Herència i successió al Priorat. En- tre la divisió i la dispersió patrimonial». A: PONCE, S.; FERRER, L. (coord.) *Família i canvi social a la Catalunya contemporània*. Vic: Eumo, 1994, pàg. 73-94.
- ROIGÉ i VENTURA, X. «Pares, fills, filles. Estratègies residencials i relacions entre generacions». A: *La dona en el món rural. Situació i perspectives*. Barcelona: Institut Català de la Dona, 1994, pàg. 39-54. [Opinió, 1]
- ROIGÉ i VENTURA, X. «Formas de residencia y ciclo familiar en el Priorat (1792 - 1986). ¿Estructuras o estrategias domésticas?». A: *Revista Internacional de Sociología*. [En premsa]
- ROIGÉ i VENTURA, X. (ed.) *Sexualitat: antropologia i història*. Lleida: Publicació de la Universitat de Lleida. [En premsa]
- ROIGÉ, X.; ESTRADA, F.; BELTRAN, O. *Era casa aranesa. Antropologia de l'arquitectura a la Val d'Aran*. Tremp: Garsineu editors. [En premsa]
- ROLDAN, A. «Els nens abandonats en la Catalunya del segle XVI». *L'Avenç* (1983), núm. 66, pàg. 62-67.
- ROMA, J. «Costums Populars». *Tradicions i llegendes*. Barcelona: Nauta, vol. I, 1982, pàg. 21-86.
- ROQUE, M. A. (coord.) «Propietat i sistema d'herència». A: *Encontre d'Antropologia i diversitat hispànica*. Barcelona: Generalitat de Catalunya - Departament de Cultura, celebrat a Barcelona del 26 al 28 de març de 1987, pàg. 63-120.
- ROWLAND, R. «Sistemas matrimoniales en la Península Ibérica (siglos XVI - XIX). Una perspectiva regional». A: PÉREZ MOREDA, V.; REHER, D. [eds.] *Demografía histórica en España*. Madrid: El Arquero, 1988, pàg. 72-137.
- RUIZ DOMÉNECH, J.E. «Las estructuras familiares catalanas en la Alta Edad Media». *Cuadernos de Arqueología e Historia*

- de la Ciudad (1975), núm. 16, pàg. 69-123.
- RUIZ DOMÉNECH, J. E. «La familia campesina catalana del siglo XI: lineas y problemas». A: *Primeras Jornadas de Metodología Aplicada de las Ciencias Históricas*. Vol. II. Santiago de Compostela: Universidad de Santiago de Compostela, 1975, pàg. 61-68.
- RUIZ DOMÉNECH, J.E. «Système de parenté et théorie de l'alliance dans la société catalane (env. 1000 — env. 1240)». *Revue Historique* (1979), núm. 532, pàg. 306-326.
- RUIZ DOMÉNECH, J.E. «La primera estructura feudal. Consideraciones sobre la producción, el poder y el parentesco en Cataluña durante el siglo XI. c. 980 — c. 1060». *Quaderns Catalanes* (1982), núm. 8, pàg. 301-368.
- RUIZ DOMÉNECH, J.E. *L'estructura feudal. Sistema de parentiu i teoria de l'aliança en la societat catalana*. Sant Boi de Llobregat: Edicions del Mall, 1985.
- RUIZ DOMÉNECH, J.E. «Estrategias matrimoniales y sistemas de alianza entre Castilla y Cataluña en el siglo XII». *Hispania* núm. 145, pàg. 271-284.
- SABATÉ BOSCH, J.M. «La mort a la Catalunya rural dins les acaballes de l'Antic Règim: uns models de testaments». A: *El món rural català a l'època de la revolució liberal*, vol. II. Cervera: UNED, 1991, pàg. 33-54.
- SABATÉ CURULL, F. «Els objectes de la vida quotidiana a les Ilars barcelonines al començament del segle XIV». *Anuario de Estudios Medievales* (1990), núm. 20, pàg. 53-98.
- SABATÉ CURULL, F. «Evolució i expressió de la sexualitat medieval». *Anuario de Estudios Medievales* (1993), núm. 23, pàg. 163-195.
- SABATÉ CURULL, F. «Femmes et violence dans la Catalogne du XIVe siècle». *Annales du Midi*, vol. 106, (1994), núm. 207, pàg. 277-316.
- SABATÉ CURULL, F. «La sexualitat a l'època medieval». A: ROIGÉ, X. (ed.) *Sexualitat: història i antropologia*. Lleida: Universitat de Lleida. [En premsa]
- SAGARRA, J. M. *Memòries*. 2 vols. Barcelona, 1981
- SAGUER, E. «Règim econòmic familiar de Girona y son bisbat, segons els més freqüents pactes matrimonials». *Revista Jurídica de Catalunya* (1907), pàg. 494 i ss.
- SALAMAÑA i SERRA, I. «La dona pagesa: l'oblidada de l'explotació familiar. Família agrària: una aproximació a les comarques gironines». *Documents d'Anàlisi Geogràfica* (1992), núm. 19-20, pàg. 103-121.
- SALAMAÑA i SERRA, I. «El lloc de les dones en les explotacions agràries familiars». A: *La dona en el món rural. Situació i perspectives*. Barcelona: Institut Català de la Dona, 1994, pàg. 129-142. [Opinió, 1]
- SALES, F. *Les Garrigues 1900-1936*. Lleida: Estudi General de Lleida — Universitat de Barcelona, 1987. [Tesi de Llicenciatura inèdita]
- SAMPER, L. *Socialización diferencial del género*. Barcelona: Universitat de Barcelona — Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació, 1981. [Tesi de Doctorat inèdita]
- SAMPER, L. «La controvertida persistència de la família troncal en el Pre-Pirineo de Lleida». A: ROIGÉ, X. (coord.): *Perspectivas en el estudio del parentesco y la familia*. VI Congreso de Antropología. Tenerife: FAAEE — Asociación Canaria de Antropología, 1993, pàg. 231-246.
- SÁNCHEZ, M. «La família rural al Vallès (segles XVII-XVIII)». *L'Avenç* (1983), núm. 66, pàg. 68-73.
- SANLLEHY, M.A. *Era Val d'Àran*. Barcelona: Universitat de Barcelona, 1981. [Tesi de Llicenciatura inèdita]
- SANLLEHY, M. A. «L'afillament a les comunitats araneses (segles XVII-XIX)». *L'Avenç* (1988), núm. 115, pàg. 32-37.
- SANMARTÍ, M.C. «Canvis en les relacions familiars del mas Sanmartí al Bages». A: PONCE, S.; FERRER, L. (coord.) *Família i canvi social a la Catalunya contemporània*. Vic: Eumo, 1994, pàg. 143-162.
- SANMARTIN, R. *La pagesia benestant al Bages. El mas de Sanmartí*. Manresa: Actes. [En premsa].
- SANTAMARIA TOUS, V. *Las capitulaciones matrimoniales y la hipoteca por razón de dote*. Barcelona: El Porvenir, 1880.
- SANTAMARIA TOUS, V. *Derecho consuetudinario de las provincias de Tarragona y Barcelona, con algunas indicaciones de las de Gerona y Lérida*. Madrid: Imprenta del Asilo de Huérfanos del Sagrado Corazón, 1901.
- SAQUER, E. «Règim econòmic familiar de Girona y son Bisbat, segons els més freqüents pactes matrimonials». *Revista Jurídica de Catalunya* (1907), pàg. 494.
- SECRET, M.; RIU, M. «Una villa señorial catalana en el siglo XV: Sant Llorenç de Morunys». *Anuario de Estudios Medievales* (1969), núm. 6
- SERRA, A. *La comunitat rural en la Catalunya medieval: Collsacabra (segles XIII — XVI)*. Vic: Eumo, 1990.
- SERRA, E. «Evolució d'un patrimoni mobiliari català durant els segles XVII i XVIII. El patrimoni nobiliari dels Sentmenat». *Recerques* (1975), núm. 5, pàg. 34-71.
- SERRA, E. «Els Gassol. De cavallers de Tremp a protonotaris del Consell d'Aragó». *Pedralbes. Revista d'Història Moderna* (1987), núm. 7, pàg. 43-78.
- SERRA, E. *Pagesos i Senyors a la Catalunya del segle XVII*. Barcelona: Crítica, 1988.
- SERRA, E. «Els Guimerà, una noblesa de la terra». *Recerques* (1990), núm. 23, pàg. 9-36.
- SERRA, E. «Els Gualbes, ciutadans de Barcelona: de la fallida bancària del segle XV a l'enllaç nobiliari del segle XVII». *Pedralbes. Revista d'Història Moderna*, vol. II, (1993), núm. 13, pàg. 273-279. [Actes del Tercer Congrés d'Història Moderna de Catalunya: Les Institucions Catalanes (segles XV-XVIII)]
- SERRA, J. M. «La demografia de Balsareny al segle XVII». *Dovella* (1982), núm. 6.
- SERRA COMA, R. *La família Serra (1329-1892)*. Calders: Familiar. (s.d.).
- SERRA VILARÓ, J. *Baronies de Pinós i Mataplana: investigació als seus arxius*. Llibre segon. Barcelona: Balmes, 1947.
- SHIDELER, J. C. *Els Montcada. Una família de nobles catalans a l'Edat Mitjana. (1000-1230)*. Barcelona: Edicions 62, 1987.
- SIMÓN TARRÉS, A. *La crisis del Antiguo Régimen en Girona*. Barcelona: Universitat Autònoma de Barcelona, 1975. [Tesi de Doctorat inèdita]
- SIMÓN, A.; ALBERCH, R. «L'evolució demogràfica de Girona en els segles XVI i XVII a través dels registres parroquials». *Estudi General* (1982), núm. 2, pàg. 11-32.
- SIMÓN TARRÉS, A. «Girona en comienzos del ochocientos. Inmigración y crecimiento demográfico». *Primer Congrés d'Història Moderna de Catalunya*. Barcelona: Universitat de Barcelona, vol. I, 1984, pàg. 133-140.
- SIMÓN TARRÉS, A. «La família catalana en el Antiguo Régimen». A: CASEY [et. al.] *La familia en la España mediterránea*. Barcelona: Crítica, 1987, pàg. 65-92.
- SIMÓN TARRÉS, A. «La demografia històrica en Catalunya: Un balance bibliogràfic». *Boletín de la Asociación de demografía Histórica* (1989).
- SIMÓN TARRÉS, A. «La població catalana a l'època moderna. Síntesi i actualització». *Manuscrits. Revista d'Història*

- Moderna (1992), núm. 10, pàg. 217-258.
- SOBANY, M.; JIMÉNEZ, J.L.; VIRGILI, C. *La dona pagesa catalana davant l'horitzó de l'any 2.000*. Barcelona: Generalitat de Catalunya – Comissió Interdepartamental de Promoció de la Dona, 1990.
- SOLÀ MORALES, J.M. «La immigració francesa a Olot (Girona) als segles XVI i XVII». *Miscel·lània Històrica d'Olot i comarca*. Olot, 1983.
- SOLANS, A. *Crecimiento económico y familia en Les Borges Blanques en el siglo XVIII*. Lleida: Universitat de Barcelona – Estudi General de Lleida, 1987. (Tesi de Llicenciatura inèdita)
- SOLÉ, B. «Familia y religión en el franquismo». A: ROIGÉ, X. (coord.): *Perspectivas en el estudio del parentesco y la familia*. VI Congreso de Antropología. Tenerife: FAAEE – Asociación Canaria de Antropología, 1993, pàg. 209-218.
- SORRE, M. *Les Pyrénées méditerranéennes. Étude de géographie biologique*. Paris: Armand Colins, 1913.
- SOULET, J. F. «L'évolution de la famille au XIXe siècle sur le versant nord des Pyrénées». A: *I Congrès d'Història de la Família als Pirineus*. Andorra: Centre de Trobada de les Cultures Pirinenques – Comunitat de Treball dels Pirineus, 1992, pàg. 109-113.
- STANCLIFT, M. *Cultural and ecological aspects of marriages. Succession and migration in a peasant community in the Catalan Pyrenées*. New York: Columbia University, 1966. (Tesi de Doctorat inèdita)
- SUBIRATS, M.; MASATS, M.; CARRASQUER, P. *Les condicions de vida de les dones a la ciutat de Barcelona*. Barcelona: Ajuntament de Barcelona – Institut d'Estudis Metropolitans, 1992.
- SURINACH, A. *La població de Vilopriu en el segle XVIII*. Barcelona: Universitat Autònoma de Barcelona, [inèdit], 1982.
- TAMANOI, M. *The changing peasant society in Catalonia: the transformation of the masoveria system*. North-Western University, 1982.
- TAMANOI, M. «Reconsidering the concept of postpeasantry: the transformation of the masoveria system in Old Catalonia». *Ethnology* (1983), núm. 22, pàg. 295-304.
- TERRADAS, D. *Població i societat a Banyoles al segle XVIII*. Barcelona: Universitat Autònoma de Barcelona, 1982. [Tesi de Llicenciatura inèdita]
- TERRADAS, I. «Organización económica y protección de la virginidad». *Ethnica* (1972), núm. 3, pàg. 182-197.
- TERRADAS, I. *Antropología del campesino catalán*. Barcelona: Redondo, 1973.
- TERRADAS, I. «Els orígens de la institució de l'hereu a Catalunya: vers una interpretació contextual». *Quaderns de l'Institut Català d'Antropologia* (1980), núm. 1, pàg. 65-97.
- TERRADAS, I. *El món històric de les masies. Conjectures generals i casos particulars*. Barcelona: Curial, 1984.
- TERRADAS, I. *El cavaller de Vidrà*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1987.
- TERRADAS, I. *La qüestió de les colònies industrials. L'exemple de l'Atmella de Merola*. Manresa: CEB, 1994. [Monogràfic, 14]
- TO FIGUERAS, L. «Señorio y familia: los orígenes del 'hereu' catalán (siglos X-XII)». *Studia Historica – Historia Medieval*, vol. XI (1993), pàg. 57-79.
- TO FIGUERAS, L. «Les femmes dans la société catalane des IXe – XIe siècles». A: *La femme dans l'histoire et la société meridionales*. 6e Congrès de la Fédération Historique Languedoc – Roussillon. Narbonne, 1994, pàg. 51-65.
- TOJA, D. I.; LUNA, F.; HERNÁNDEZ, M. «Variabilidad geográfica de la consanguinidad en la Alta Ribagorça». *Trabajos de Antropología*, núm. 21, pàg. 321-328.
- TOJA, D. I. «Biodemografía de las poblaciones de la vertiente ibérica de los Pirineos: algunas observaciones sobre la consanguinidad». A: *I Congrès d'Història de la Família als Pirineus*. Andorra: Centre de Trobada de les Cultures Pirinenques – Comunitat de Treball dels Pirineus, 1992, pàg. 29-45.
- TORRAS BAGES, J. *La tradició catalana*. Barcelona: Edicions 62, 1981. [Les Millors Obres de la Literatura Catalana, 66].
- TORRAS i RIBÉ, J. M. *Evolució social i econòmica d'una família catalana de l'Antic Règim. Els Padró d'Igualada (1642-1862)*. Barcelona: Fundació Salvador Vives Casajóana, 1976.
- TORRAS NATÓ, L. *La típica masia catalana*. 1930.
- TORRENT i GARRIGA. *Formulario de capitulaciones matrimoniales y testamentos con arreglo a la legislación y costumbres de Cataluña*. Barcelona: Imprenta Luis Tassó i Serra, 1885.
- TORRENT RIERA, P. *El Mas Solà. Historia y documentación. Siglos XIV-XV*. Barcelona: Universitat de Barcelona. [Tesi de Llicenciatura inèdita]
- TORRENTS, A. *La població de St. Pere de Riudebitlles 1675-1799*. Barcelona: Universitat de Barcelona, 1983. [Tesi de Llicenciatura inèdita]
- TORRENTS, A. «La preponderancia del hogar troncal en una població industrial catalana. Sant Pere de Riudebitlles, 1849». *Papers de Demografia* (1989).
- TORROELLA PLAJA, M. *La Pubilla del Mas Carbó*. Girona: Imprenta Torras, 1905.
- TRILLA i ALCOVER, A. *La llibertat de testar: la institució de l'hereu segons les lleis catalanes*. Barcelona, 1886.
- TULLA, A. F. «El trabajo de la mujer en la agricultura del Alt Urgell». *Documents d'Anàlisi Geogràfica* (1989), núm. 14, pàg. 149-169.
- TULLA, A.F. «La mujer en las explotaciones agrarias del Pirineo Catalán». *Documents d'Anàlisi Geogràfica* (1989), núm. 14, pàg. 171-201.
- UDINA MARTORELL, F. *El «fillolatge», institució jurídica-familiar*. Madrid: Instituto Nacional de Estudios Jurídicos, 1959.
- UNIVERSITAT AUTÒNOMA

- DE BARCELONA; UNIVERSITAT DE GIRONA. Documents d'Anàlisi Geogràfica (1995), núm. 26. [Monogràfic: Seminari Internacional sobre el treball, ocupació i vida quotidiana de les dones: el cas de l'Europa meridional].
- UNIVERSITAT DE BARCELONA «Actes del Primer Congrés d'Història Moderna de Catalunya. Catalunya a l'època de Carles III». vol. 2, Pedralbes (1984), núm. 8.
- VALLS TABERNER, F. *Privilegis i ordinacions de les valls pirinenques*. Barcelona: Impremta de la Casa de la Caritat, 1915-1920, 3 v. [Textos de dret català]
- VALLS TABERNER, F. «Notes per a la història de la família comtal de Barcelona». *Recull de documents i estudis*, vol. I (1923).
- VERGER, J. «Economia familiar». A: [SIMPOSI]. *Dret Civil de Catalunya. XXV anys de Compilació*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament de Justícia — Direcció General del Dret i d'Entitats Jurídiques, 1989, pàg. 289-306.
- VICEDO RIUS, E. «Las condiciones de reproducción de la unidad familiar campesina en la Catalunya Nova: Las 'Terres de Lleida'». *Noticiero de Historia Agraria* (1993), núm. 5, gener-juny, pàg. 43-67.
- VICENS VIVES, J. *Notícia de Catalunya*. Barcelona: Destino, 1954.
- VICENS VIVES, J. *Industrials i polítics (segle XIX)*. Barcelona: Vicens Vives, 1958.
- VICENS VIVES, J. *Cataluña en el siglo XIX*. Madrid: Rialp, 1961.
- VICENS VIVES, J. *Historia de los remensas en el siglo XV*. Barcelona: CSIC, 1975.
- VIDAL, D.F. *Las legítimas de Cataluña*. Barcelona, 1955.
- VIDAL i VALENCIANO, G. *La vida en lo camp*. 1867.
- VILA ARMENGOL, R. *Una familia burguesa manresana en la Catalunya del segle XIX. Els germans Serra Ferreras (1797-1877)*. Manresa: Caixa d'Estalvis de Manresa, 1988.
- VILÀ GALÍ, A. *Navegants i mercaders: una nissaga marinera de Lloret*. Santa Coloma de Farners: Cantalozella, 1989.
- VILÀ VALENTÍ, J. *El món rural a Catalunya*. Barcelona, 1983
- VILALTA, M. J. *Població, família i treball a la Lleida del segle XVI*. Lleida: Universitat de Barcelona — Estudi General de Lleida, 1991. [Tesi de Doctorat inèdita]
- VILALTA, M.J. «La familia en la Lleida del siglo XVI». A: [Actes] *Historia de la Familia. Una nueva perspectiva sobre la Sociedad Europea*. Murcia, 1994.
- VILAR, P. *Cataluña en la España Moderna*. Barcelona: Crítica, 1979.
- VILARRASSA, S. *La vida a pagès*. 1933.
- VILARRASSA VALL, S. *La vida dels pastors*. 2ª ed. Ripoll: Impremta Maideu, 1981. [Original, 1934]
- VILLA RUBIO, M.; GÓMEZ SERRA, M. [coord.]. *Disposicions sobre família i infància*. Barcelona: Generalitat de Catalunya — Departament de Benestar Social, 1991.
- VILLALMANZO, J. *La Pluma y la espada: estudio documental sobre Joanot Martorell i su familia (1373-1483)*. València: Ajuntament de València, 1992.
- VILLALONGA, L. *Bearn*. Barcelona: Club Editor, 1976.
- VINCENT, B. «Récents travaux de Démographie Historique en Espagne (XIV — XVIII siècles)». *Annales de Démographie Historique* (1977), pàg. 463-491.
- VINYOLES, M. T. *Les barcelonines a les darrerries de l'Edat Mitjana (1370 — 1410)*. Barcelona, 1976.
- VINYOLES, M. T. «Ajuts a donzelles pobres a maridar». A: *La pobreza y la asistencia a los pobres en la Cataluña medieval*. Barcelona: CSIC, vol. I, 1980.
- VINYOLES, M.T.; GONZÁLEZ, M. «Els infants abandonats a les portes de l'Hospital de Barcelona. 1426-1439». A: *La pobreza y la asistencia a los pobres en la Cataluña medieval*. Barcelona, vol. 2, 1982.
- VINYOLES, M. T. *La vida quotidiana a Barcelona vers 1400*. Barcelona, 1985.
- VINYOLES, M.T. «La condició social de les dones a la Catalunya de la Baixa Edat Mitjana». *Perspectiva Social* (1988), núm. 26.
- VINYOLES, M.T. «L'esdevenir quotidià: treball i lleure de les dones medievals». A: NASH, M. *Més enllà del silenci. Les dones a la història de Catalunya*. Barcelona, Generalitat de Catalunya — Comissió Interdepartamental de la Promoció de la Dona, 1988, pàg. 85-87.
- VIÑUALES, O. «Parejas lesbianas». A: VERDÚ, V. (ed.) *Nuevos amores, nuevas familias*. Barcelona: Tusquets editores, pàg. 195-208.
- VIOLA, A. «Raó de família, raó d'Estat». *L'Avenç* (1989), núm. 132, pàg. 18-21.
- VIOLANT i SIMORRA, R. «Características tradicionales, antiguas y evolucionadas, del hogar doméstico popular en Cataluña». *Revista de Dialectología y Tradiciones Populares* (1950), núm. 3, pàg. 430-491.
- VIOLANT i SIMORRA, R. *Etnografía de Reus i la seva comarca*. 1955-1959.
- VIOLANT i SIMORRA, R. *L'art popular a Catalunya*. Barcelona: Edicions 62, 1976.
- VIOLANT i SIMORRA, R. *El Pirineo Español. Vida, usos, costumbres, creencias y tradiciones de una cultura milenaria que desaparece*. Barcelona: Alta Fulla, 2 vol., 1985. [Original 1949]
- WRAY McDONOGH, G. «Societat anònima i parentiu a Barcelona (1829-1953)». *L'Avenç* (1981), núm. 43, pàg. 63 — 67.
- WRAY McDONOGH, G. *Las buenas familias de Barcelona. Historia social de poder en la era industrial*. Barcelona: Omega, 1989.
- XAM MAR, C. *La població de la Seu d'Urgell als segles XVII i XVIII*. Lleida: Universitat de Lleida, 1995. [Tesi de Llicenciatura inèdita]
- XUTGLA, M. *Relacions d'autoritat i grau de llibertat familiar a Fogueróles (Osona)*. 1983. [Manuscrit].
- YSÀS, M. *Las donaciones entre cónyuges en el derecho civil de Cataluña*. Barcelona: Universitat Autònoma de Barcelona, 1983. [Tesi de Doctorat inèdita]
- YSÀS, M. *El divorcio y el derecho familiar catalán después de la reforma de la 'Compilación del dret civil de Catalunya'*. Barcelona: Bosch, 1986.
- ZAMORA, F. *Diario de los viajes hechos en Cataluña*. Barcelona: Curial, 1973.